

Másodfokú egyenletek

$$a \cdot x^2 + b \cdot x + c = 0$$

Másodfokú megoldóképlet:

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$x_2 = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

Amire figyelni kell:

- **a**, **b**, **c**-t mindig előjellel együtt nézzük
- **a** mindig x^2 előtti kifejezés **b** mindig x előtti kifejezés **c** mindig a konstans
- Ha nem ilyen sorrendben vannak, akkor nyugodtan rendezzük ilyen sorrendbe, tehát x^2 -es kifejezés legyen legelől utána x -es kifejezés végül a konstans, de itt is figyeljünk, hogy átrendezésnél előjelekkel együtt rendezzünk
- Esetek nagyrésztében **a**=1, így a képletben alul 2 van, de ne essünk abba a hibába, hogy mindig automatikusan 2-t írunk oda
- Próbáljuk meg elkerülni, hogy **a** negatív legyen, nyugodtan leoszthatjuk az egyenletet (-1)-gyel

Diszkrimináns

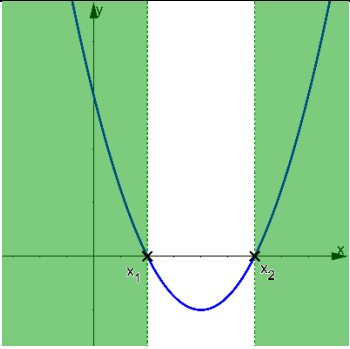
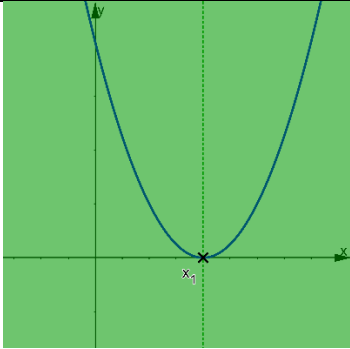
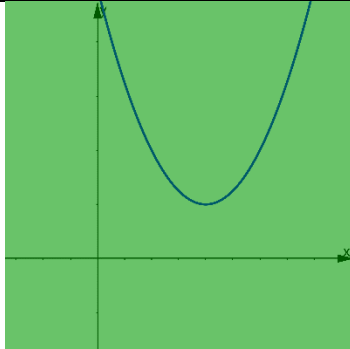
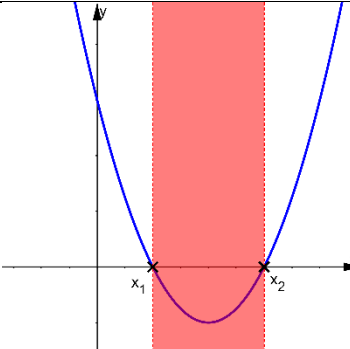
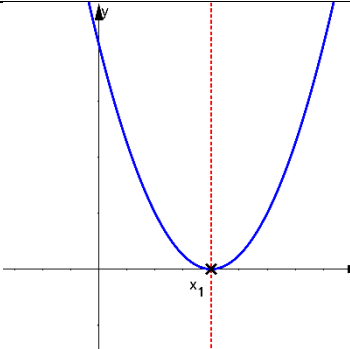
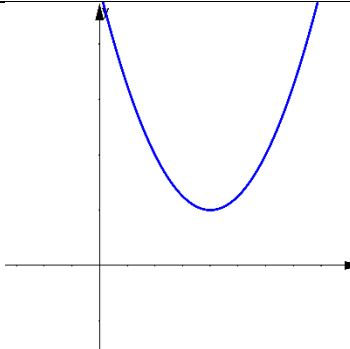
$$D = b^2 - 4ac$$

$$D > 0 \rightarrow 2 \text{ megoldás}$$

$$D = 0 \rightarrow 1 \text{ megoldás}$$

$$D < 0 \rightarrow 0 \text{ megoldás}$$

Másodfokú egyenlőtlenségek

	$D > 0 \rightarrow 2$ megoldás	$D = 0 \rightarrow 1$ megoldás	$D < 0 \rightarrow 0$ megoldás
$a \cdot x^2 + b \cdot x + c > 0$	 <p>$x < x_1$ vagy $x_2 < x$</p>	 <p>$x < x_1$ vagy $x_1 < x$ $x \in \mathbb{R} \setminus \{x_1\}$</p>	 <p>$x \in \mathbb{R}$</p>
$a \cdot x^2 + b \cdot x + c < 0$	 <p>$x_1 < x < x_2$</p>	 <p>$x = x_1$</p>	 <p><i>Nincs megoldás</i></p>

Tört egyenletek

- Mindig a kezdeti feltétellel (KF) kezdünk
- A KF hogy a nevező nem lehet egyenlő 0-val (0-val nem osztunk)
- Ezután a nevezővel (nevezőkkel) fel tudunk szorozni, vagy ha a tört egyenlő 0-val, akkor a nevezőt elhagyjuk és a számláló=0 egyenletet oldjuk meg

Tört egyenlőtlenségek

- Itt is a kezdeti feltétellel (KF) kezdünk
- Ha a tört > 0 , akkor megvizsgáljuk a $\frac{\oplus}{\oplus}$ és a $\frac{\ominus}{\ominus}$ eseteket
- Ha a tört < 0 , akkor megvizsgáljuk a $\frac{\oplus}{\ominus}$ és a $\frac{\ominus}{\oplus}$ eseteket
- Ha relációjelben meg van engedve az egyenlőség, azt csak a számlálóban engedjük meg

Függvények jellemzése

Értelmezési tartomány

- Jelölés: Középiskolában: É.T. $\leftrightarrow$ Egyetemen: D_f
- Megadja, hogy a függvény milyen x értékek mentén van értelmezve (vízszintesen nézzük)

Értékkészlet

- Jelölés: Középiskolában: É.K $\leftrightarrow$ Egyetemen: R_f
- Megadja, hogy a függvény milyen y értékeket vehet fel (függőlegesen nézzük)

Zérushely

- Jelölés: Z.H.
- Megadja, hogy hol metszi a függvény az x tengelyt
- **0, 1, 2, vagy akár több zérus hely is lehet** egy függvélynél (akár végtelen sok is, pl.: sin cos)
- Kiszámítása: $f(x) = 0$

Tengelymetszet, Tengelypont

- Jelölés: T.M., T.P.
- Megadja, hogy hol metszi a függvény az y tengelyt
- Vagy **0** vagy **1** tengelymetszet lehet, **több nem!**
- Kiszámítása: $f(0) = \dots$

Monotonitás

- Minden függvény, vagy Sz.m.n. vagy Sz.m.cs. (kivéve konstans függvény ($y = 1$))
- Összefügg a szélső értékkel:
- Ha nő és utána csökken, akkor ahol a váltás történik ott maximum lesz
- Ha csökken és utána nő, akkor ahol a váltás történik ott minimum lesz

Folytonosság

- Folytonos egy függvény, ha végig tudjuk rajta húzni a ceruzánkat úgy, hogy nem kell közben felemelnünk.

Korlátosság

- Egy függvény lehet:
- Nem korlátos: Se felső se alsó korlátja nincsen (pl.: $f(x) = x$)
- Alulról korlátos: Ha van olyan y érték, ami alá nem megy le a függvény (pl.: $f(x) = x^2$)
- Felülről korlátos: Ha van olyan y érték, ami fölé nem megy a függvény (pl.: $f(x) = -x^2$)
- Alulról és felülről is korlátos: Ha vannak olyan y értékek, amik között mozog a függvény (pl.: $f(x) = \sin x$, $f(x) = \cos x$)

Periodicitás

- Egy függvény periodikus, ha van olyan része, ami ismétlődik egymás után
- Periodikus függvények: Trigonometrikus függvények (sin, cos, tg, ctg)

Eltolások

$$f(x) = (x + \Delta) + \otimes$$

$\otimes$: y irányú eltolás

Δ : x irányú eltolás

$\otimes$: logikusan:

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : fordítva:

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

$x + \Delta = 0$ egyenlet megoldása $x = -\Delta$

Nyújtások

$f(x) = 2 \cdot (x) \rightarrow 2$ – szeres nyújtás y irányban

$f(x) = \frac{1}{2} \cdot (x) \rightarrow 2$ – szeres összenyomás y irányban

$f(x) = (2x) \rightarrow 2$ – szeres összenyomás x irányban

$f(x) = \left(\frac{1}{2}x\right) \rightarrow 2$ – szeres nyújtás x irányban

Tükrözések

$f(x) = (-x) \rightarrow y$ tengelyre tükrözés

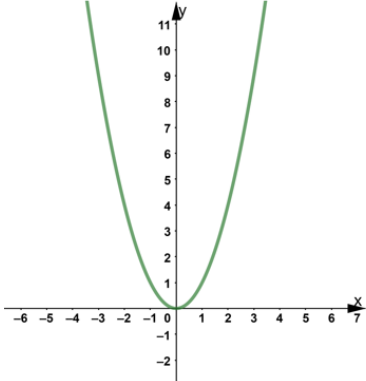
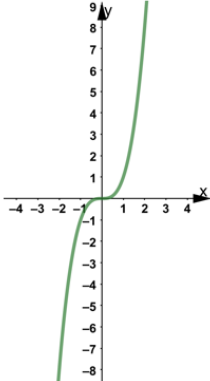
$f(x) = -(x) \rightarrow x$ tengelyre tükrözés

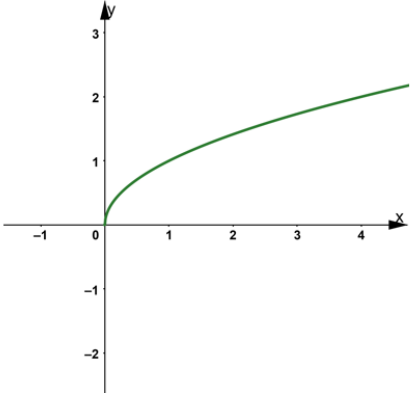
$f(x) = -(-x) \rightarrow x$ és y tengelyre is tükrözés

Ezek a tükrözések mindig az eltolt tengelyre vonatkoznak!

Paritás

- Páros függvényeknél, ha y irányban toljuk csak el (fel / le), akkor marad páros, ha x irányban is eltoljuk, vagy csak x irányban toljuk el (jobbra / balra), akkor se páros se páratlan nem lesz a függvény.
- Páratlan függvényeknél bármerre is toljuk el, akár y irányban (fel / le), akár x irányban (jobbra / balra), akkor se páros se páratlan nem lesz a függvény.
- Nyújtásokkal nem változik a paritás.

	Páros	Páratlan
Definíció	Páros egy függvény, ha szimmetrikus az y tengelyre.	Páratlan egy függvény, ha szimmetrikus az origóra.
”Matematikusan”	$f(x) = f(-x)$	$f(x) = -f(-x)$
Példák	$f(x) = x , x^2, x^4 \dots, \cos x$	$f(x) = x, x^3 \dots, \sqrt[3]{x}, \sqrt[5]{x} \dots, \frac{1}{x}, \sin x$
Ábrázolás		

Sem páros, sem páratlan függvények	
Definíció	Olyan függvény, ami nem szimmetrikus, sem az y tengelyre, sem az origóra.
”Matematikusan”	$f(x) \neq f(-x), \quad f(x) \neq -f(-x)$
Példák	$f(x) = \sqrt{x}, \sqrt[4]{x} \dots, 2^x, 3^x \dots, \log_2 x, \log_3 x \dots$
Ábrázolás	

Konstans függvény

$$f(x) = 2$$

$$D_f: x \in \mathbb{R}$$

$$R_f: y = 2$$

Zérushely: *Nincs*

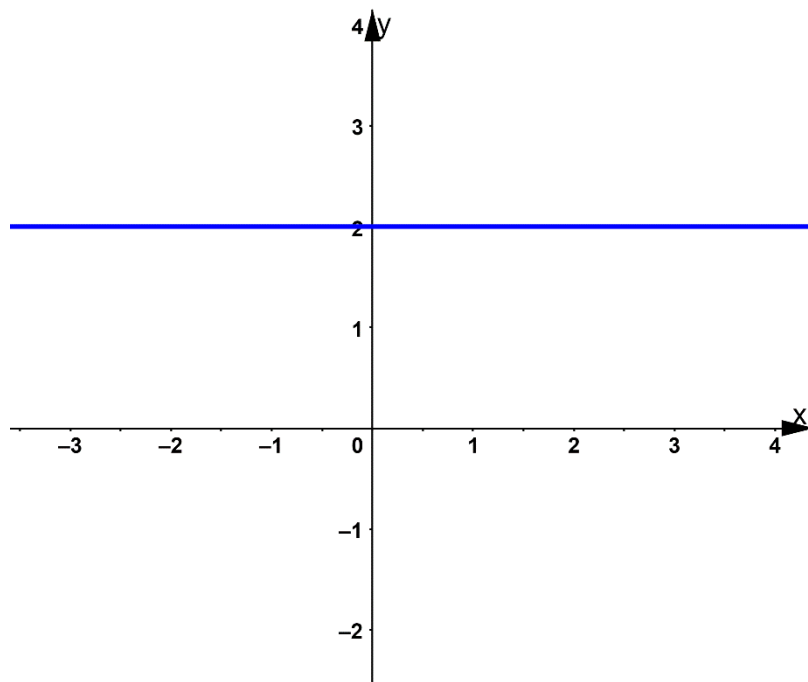
Tengelypont: $y = 2$

Monotonitás:

Se Sz.m.n., se Sz.m.cs.

Szélsőérték: *Nincs*

Paritás: *Páros*

x	y
0	2
1	2
2	2
3	2
-1	2
-2	2
-3	2

Lineáris függvény

$$f(x) = x$$

$$D_f: x \in \mathbb{R}$$

$$R_f: y \in \mathbb{R}$$

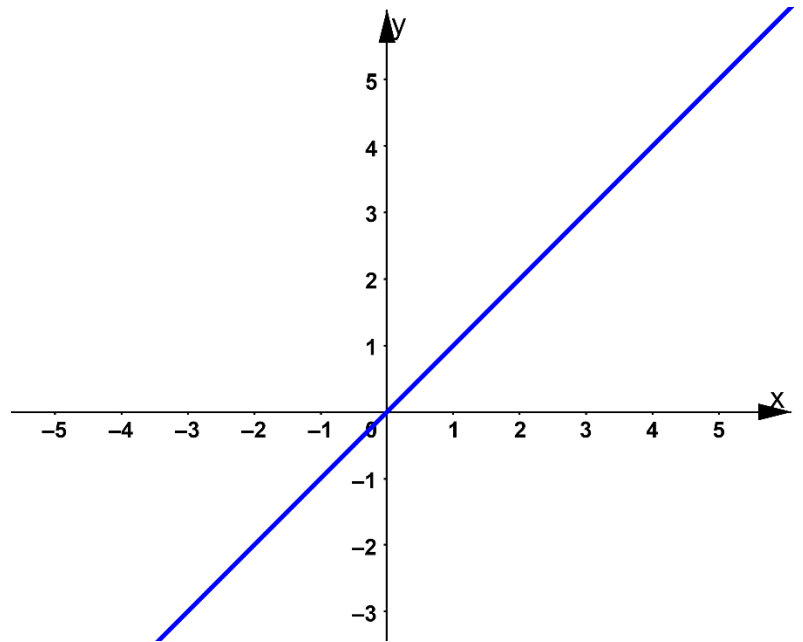
$$\text{Zérushely: } x = 0$$

$$\text{Tengelypont: } y = 0$$

Monotonitás: Sz.m.n.

Szüksőérték: Nincs

Paritás: Páratlan

Lineáris függvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: $x \in \mathbb{R}$
- Értékkészlet: $y \in \mathbb{R}$
- Zérushely: $f(x) = 0$, mindig 1 zérushely van
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots$, mindig 1 tengelymetszet van
- Monotonitás:
  - Ha nincs az x-es kifejezés előtt mínusz előjel $\rightarrow$ Sz.m.n.
  - Ha van az x-es kifejezés előtt mínusz előjel $\rightarrow$ Sz.m.cs.
- Szüksőérték: soincs
- Paritás: Páratlan, ha nincs benne eltolás, sem páratlan sem páros, ha van benne eltolás
- Törték meredeksége:

$$\frac{2}{5}x \rightarrow \frac{\text{fel}}{\text{jobbra}} \rightarrow 5 - \text{öt jobbra} (\rightarrow) 2 - t \text{ fel} (\uparrow)$$

x	y
0	0
1	1
2	2
3	3
-1	-1
-2	-2
-3	-3

$$f(x) = \Delta \cdot x + \otimes$$

Δ : meredekség

$\otimes$: y tengely metszet

Lineáris függvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük, hogy hol metszi az y tengelyt, azt bejelöljük**
- **Megnézzük a meredekséget, és annyit lépünk jobbra / balra és fel / le amennyi a meredekség**

Abszolútérték függvény

$$f(x) = |x|$$

$$D_f: x \in \mathbb{R}$$

$$R_f: [0; \infty[$$

$$\text{Zérushely: } x = 0$$

$$\text{Tengelypont: } y = 0$$

Monotonitás:

$$]-\infty; 0[\rightarrow \text{Sz. m. cs.}$$

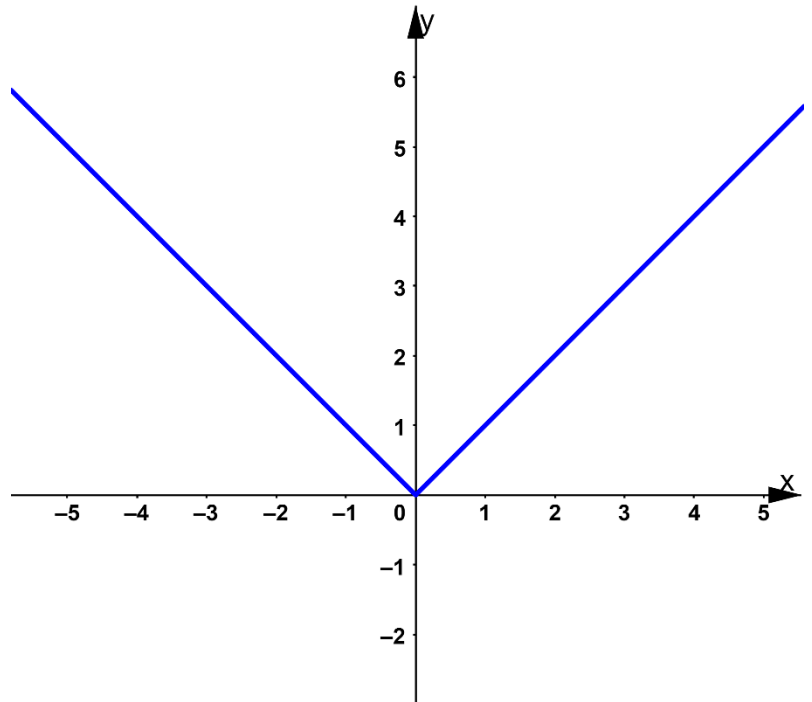
$$]0; \infty[\rightarrow \text{Sz. m. n.}$$

Szélsőérték: Minimum

$$\text{Minimum hely: } x = 0$$

$$\text{Minimum érték: } y = 0$$

Paritás: Páros

Abszolútérték függvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: $x \in \mathbb{R}$
- Értékkészlet: függőleges eltolástól függ pl.:
 $f(x) = |x| - 2 \rightarrow R_f: [-2; \infty[$
- Zérushely: $f(x) = 0$, lehet 0, 1, vagy 2 zérushely is (függőleges eltolástól függ)
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots$, mindig 1 tengelymetszet van
- Monotonitás:
  - Vízszintes eltolástól függ → Először Sz.m.cs. minimum helyig, aztán Sz.m.n.
  - Ha az abszolútértékjel előtt van mínusz előjel → Először Sz.m.n. maximum helyig, aztán Sz.m.cs.
- Szélsőérték: mindig van, ha nincs mínusz előjel az abszolútérték előtt, akkor minimum, ha van mínusz előjel, akkor maximum
- Paritás: Páros, ha nincs benne vízszintes eltolás, vagy csak nyújtás van benne, sem páros sem páratlan, ha van benne vízszintes eltolás
- Függőleges eltolás megadja, az értékkészlet végét, valamint a minimum/maximum értékét
- Vízszintes eltolás megadja a monotonitási határokat, valamint a minimum/maximum helyét

Abszolútérték függvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük a függőleges és vízszintes irányú eltolásokat, bejelöljük szaggatott vonallal**
- **Ahol a szaggatott vonalak metszik egymást, ott lesz a függvény csúcsa (minimum, vagy maximum)**
- **A csúcsból kiindulva a sima abszolútérték függvényt ábrázoljuk (1-et jobbra 1-et fel, 1-et balra 1-et fel)**

x	y
0	0
1	1
2	2
3	3
-1	1
-2	2
-3	3

Eltolások

$$f(x) = |x + \Delta| + \otimes$$

$\otimes$: y irányú eltolás

Δ : x irányú eltolás

$\otimes$: logikusan:

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : fordítva:

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

$$x + \Delta = 0 \text{ egyenlet megoldása } x - re$$

Másodfokú függvény

$$f(x) = x^2$$

$$D_f: x \in \mathbb{R}$$

$$R_f: [0; \infty[$$

$$\text{Zérushely: } x = 0$$

$$\text{Tengelypont: } y = 0$$

Monotonitás:

$$] - \infty; 0[\rightarrow \text{Sz. m. cs.}$$

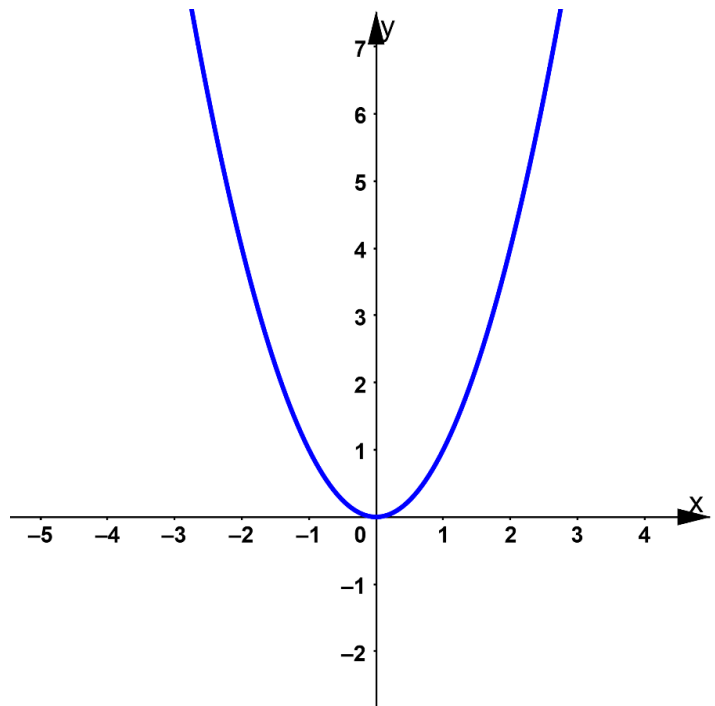
$$]0; \infty[\rightarrow \text{Sz. m. n.}$$

Szélsőérték: Minimum

$$\text{Minimum hely: } x = 0$$

$$\text{Minimum érték: } y = 0$$

Paritás: Páros

Másodfokú függvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: $x \in \mathbb{R}$
- Értékkészlet: függőleges eltolástól függ pl.:
 $f(x) = x^2 + 3 \rightarrow R_f: [3; \infty[$
- Zérushely: $f(x) = 0$, lehet 0, 1, vagy 2 zérushely is (függőleges eltolástól függ)
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots$, mindig 1 tengelymetszet van
- Monotonitás:
  - Vízszintes eltolástól függ $\rightarrow$ Először Sz.m.cs. minimum helyig, aztán Sz.m.n.
  - Ha a zárójel előtt van mínusz előjel $\rightarrow$ Először Sz.m.n. maximum helyig, aztán Sz.m.cs.
- Szélsőérték: mindig van, ha nincs mínusz előjel a zárójel előtt, akkor minimum, ha van mínusz előjel, akkor maximum
- Paritás: Páros, ha nincs benne vízszintes eltolás, vagy csak nyújtás van benne, sem páros sem páratlan, ha van benne vízszintes eltolás
- Függőleges eltolás megadja, az értékkészlet végét, valamint a minimum/maximum értékét
- Vízszintes eltolás megadja a monotonitási határokat, valamint a minimum/maximum helyét

Másodfokú függvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük a függőleges és vízszintes irányú eltolásokat, bejelöljük szaggatott vonallal**
- **Ahol a szaggatott vonalak metszik egymást, ott lesz a függvény csúcsa (minimum, vagy maximum)**
- **A csúcsból kiindulva a sima másodfokú függvényt ábrázoljuk**

x	y
0	0
1	1
2	4
3	9
-1	1
-2	4
-3	9

Eltolások

$$f(x) = (x + \Delta)^2 + \otimes$$

$\otimes$: y irányú eltolás

Δ : x irányú eltolás

$\otimes$: logikusan:

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : fordítva:

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

$x + \Delta = 0$ egyenlet megoldása $x - re$

Négyzetgyök függvény

$$f(x) = \sqrt{x}$$

$$D_f: [0; \infty[$$

$$R_f: [0; \infty[$$

$$\text{Zérushely: } x = 0$$

$$\text{Tengelypont: } y = 0$$

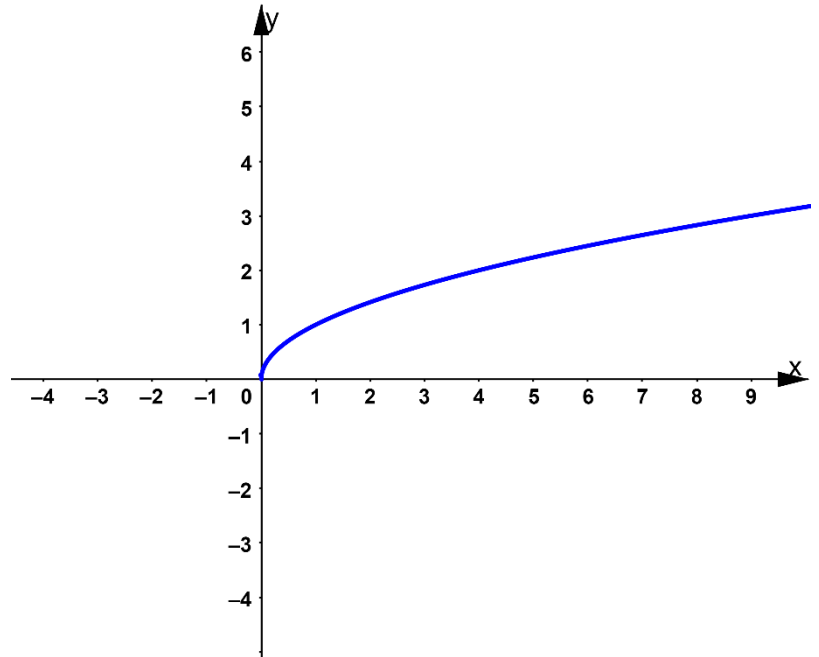
Monotonitás: Sz.m.n.

Szélsőérték: Minimum

$$\text{Minimum hely: } x = 0$$

$$\text{Minimum érték: } y = 0$$

Paritás: Sem páros, sem páratlan

Gyökfüggvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: Gyök alatti kifejezés ≥ 0
- Értékkészlet: függőleges eltolástól függ pl.:
 $f(x) = \sqrt{x} - 2 \rightarrow R_f: [-2; \infty[$
- Zérushely: $f(x) = 0$, 0 vagy 1 zérushely lehet (függőleges eltolástól függ)
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots$, 0 vagy 1 tengelymetszet lehet (vízszintes eltolástól függ)
- Monotonitás: Gyökjel előtti, valamint gyökön belüli mínusz előjelektől függ:
- $\sqrt{x}, -\sqrt{-x} \rightarrow \text{Sz. m. n.}$, $\sqrt{-x}, -\sqrt{x} \rightarrow \text{Sz. m. cs.}$
- Szélsőérték: mindig van, az eltolások metszetében lesz, az hogy minimum vagy maximum, a gyökjel előtti, valamint gyökön belüli mínusz előjelektől függ
- Paritás: Sem páros sem páratlan
- Függőleges eltolás megadja, az értékkészlet végét, valamint a minimum/maximum értékét
- Vízszintes eltolás megadja az értelmezési tartomány végét, valamint a minimum/maximum helyét

x	y
0	0
1	1
4	2
9	3
16	4

Eltolások

$$f(x) = \sqrt{x + \Delta} + \otimes$$

$\otimes$: y irányú eltolás

Δ : x irányú eltolás

$\otimes$: logikusan:

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : fordítva:

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

$x + \Delta = 0$ egyenlet megoldása $x - re$

Gyökfüggvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük a függőleges és vízszintes irányú eltolásokat, bejelöljük szaggatott vonallal**
- **Ahol a szaggatott vonalak metszik egymást, ott lesz a függvény csúcsa (minimum, vagy maximum)**
- **A csúcsból kiindulva a sima gyökfüggvényt ábrázoljuk**

Tört függvény

$$f(x) = \frac{1}{x}$$

$$D_f: x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$$

$$R_f: y \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$$

Zérushely: *Nincs*

Tengelypont: *Nincs*

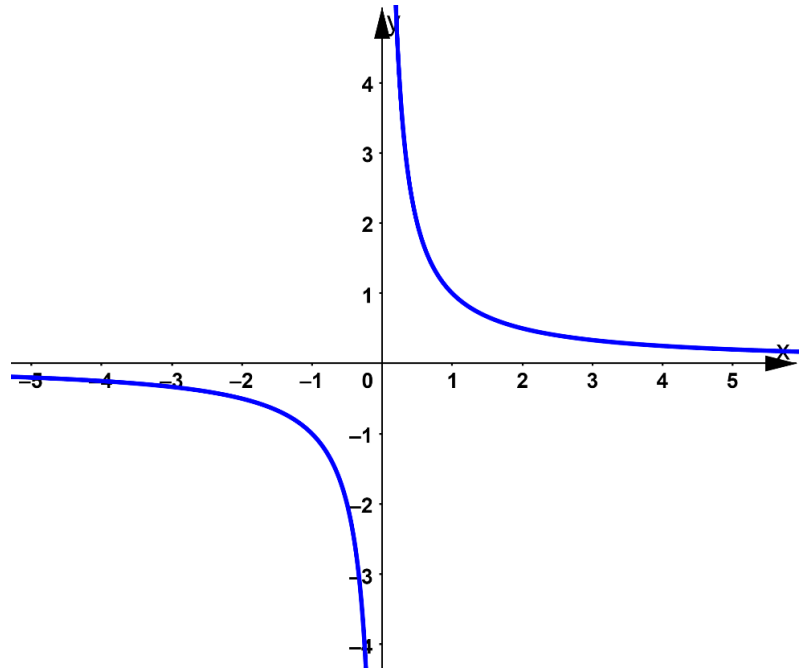
Monotonitás:

$] - \infty; 0[\rightarrow$ *Sz. m. cs.*

$] 0; \infty[\rightarrow$ *Sz. m. cs.*

Szélsőérték: *Nincs*

Paritás: *Páratlan*

Törtfüggvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: $x \in \mathbb{R}$, kivéve ahol a nevező 0
- Értékkészlet: $y \in \mathbb{R}$ kivéve, amennyivel el van tolva a függvény függőlegesen
- Zérushely: $f(x) = 0$, 0 vagy 1 zérushely lehet (függőleges eltolástól függ)
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots$, 0 vagy 1 tengelymetszet lehet (vízszintes eltolástól függ)
- Monotonitás: Csökkenő, ha nincs előtte mínuszjel, növekvő, ha van előtte mínuszjel, két részben írjuk fel
- Szélsőérték: *nincs*
- Paritás: *Páratlan*, ha nincs benne semmilyen eltolás, vagy ha csak nyújtás van benne
- Függőleges eltolás megadja, hogy az értékkészletben hol van szakadás
- Vízszintes eltolás megadja, hogy az értelmezési tartományban, hol van szakadás

x	y
1	1
2	$\frac{1}{2}$
3	$\frac{1}{3}$
-1	-1
-2	$-\frac{1}{2}$
-3	$-\frac{1}{3}$

Eltolások

$$f(x) = \frac{1}{x + \Delta} + \otimes$$

$\otimes$: *y* irányú eltolás

Δ : *x* irányú eltolás

$\otimes$: *logikusan:*

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : *fordítva:*

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

Törtfüggvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük a függőleges és vízszintes irányú eltolásokat, bejelöljük szaggatott vonallal**
- **Ahol a szaggatott vonalak metszik egymást, azok lesznek az új koordináta tengelyek**
- **Az új koordináta tengelyekben megrajzoljuk a függvényt**

$$x + \Delta = 0 \text{ egyenlet megoldása } x - re$$

Exponenciális függvény

$$f(x) = 2^x$$

$$D_f: x \in \mathbb{R}$$

$$R_f:]0; \infty[$$

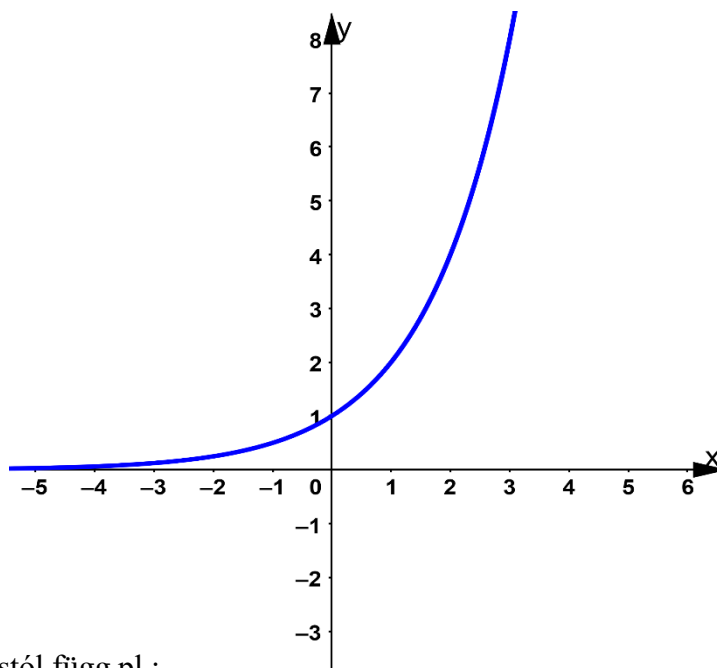
Zérushely: Nincs

Tengelypont: $y = 1$

Monotonitás: Sz.m.n.

Szélsőérték: Nincs

Paritás: Sem páros, sem páratlan

Exponenciális függvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: $x \in \mathbb{R}$
- Értékkészlet: függőleges eltolástól függ pl.:
 $f(x) = 2^x - 4 \rightarrow R_f:] - 4; \infty[$
- Zérushely: $f(x) = 0$, 0 vagy 1 zérushely lehet (függőleges eltolástól függ)
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots$, mindig 1 tengelymetszet van, ha nincs benne eltolás, akkor $y=1$
- Monotonitás:
  - Ha a hatvány alap 1-nél nagyobb $\rightarrow$ Sz.m.n.
  - Ha a hatvány alap 1-nél kisebb $\rightarrow$ Sz.m.cs.
- Szélsőérték: Nincs
- Paritás: Sem páros sem páratlan
- Függőleges eltolás megadja az értékkészlet végét
- Vízszintes eltolás nem ad meg semmit

x	y
0	1
1	2
2	4
3	8
-1	$\frac{1}{2}$
-2	$\frac{1}{4}$

Exponenciális függvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük a függőleges és vízszintes irányú eltolásokat, bejelöljük szaggatott vonallal**
- **Ahol a szaggatott vonalak metszik egymást, ott lesz az új origó, a függvény $y=1$ -be metszi az új y tengelyt**
- **Ha bejelöltük az új tengelyen a metszetet ábrázoljuk az eredeti függvényt**
 $(2^x, 3^x, (\frac{1}{2})^x \dots)$

Eltolások

$$f(x) = 2^{x+\Delta} + \otimes$$

$\otimes$: y irányú eltolás

Δ : x irányú eltolás

$\otimes$: logikusan:

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : fordítva:

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

$x + \Delta = 0$ egyenlet megoldása $x - re$

Logaritmus függvény

$$f(x) = \log_2 x$$

$$D_f:]0; \infty[$$

$$R_f: y \in \mathbb{R}$$

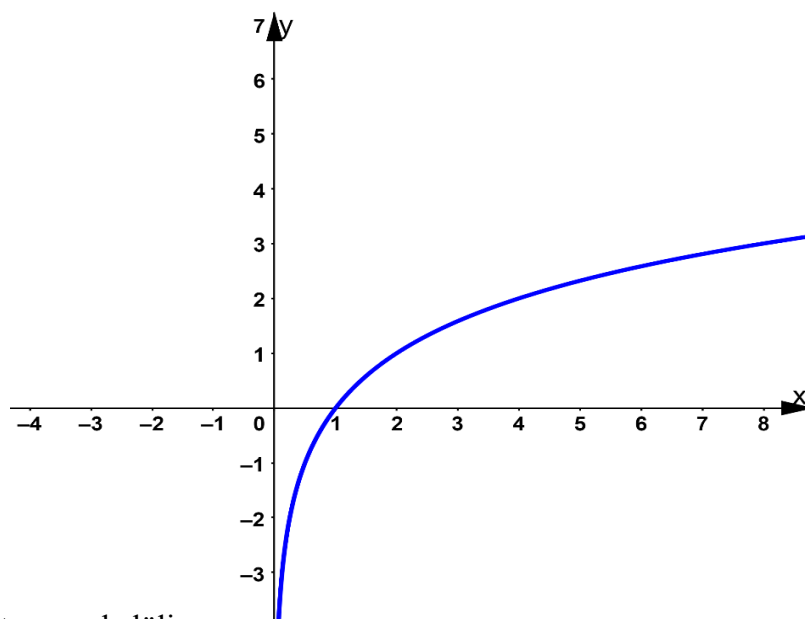
$$\text{Zérushely: } x = 1$$

Tengelypont: Nincs

Monotonitás: Sz.m.n.

Szélsőérték: Nincs

Paritás: Sem páros, sem páratlan

Logaritmus függvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: logaritmuson belüli kifejezés > 0
- Értékkészlet: $y \in \mathbb{R}$
- Zérushely: $f(x) = 0$, mindig 1 zérushely van (függőleges eltolástól függ), ha nincs benne eltolás, akkor $x=1$
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots, 0$ vagy 1 tengelymetszet lehet, vízszintes eltolástól függ
- Monotonitás:
  - Ha a logaritmus alap 1-nél nagyobb $\rightarrow$ Sz.m.n.
  - Ha a logaritmus alap 1-nél kisebb $\rightarrow$ Sz.m.cs.
- Szélsőérték: Nincs
- Paritás: Sem páros sem páratlan
- Függőleges eltolás nem ad meg semmit
- Vízszintes eltolás megadja az értelmezési tartomány végét

x	y
1	0
2	1
4	2
8	3
$\frac{1}{2}$	-1
$\frac{1}{4}$	-2

Logaritmus függvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük a függőleges és vízszintes irányú eltolásokat, bejelöljük szaggatott vonallal**
- **Ahol a szaggatott vonalak metszik egymást, ott lesz az új origó, a függvény $x=1$ -be metszi az új x tengelyt**
- **Ha bejelöltük az új tengelyen a metszetet ábrázoljuk az eredeti függvényt**
 $(\log_2, \log_3, \log_{\frac{1}{3}} \dots)$

Eltolások

$$f(x) = \log_2(x + \Delta) + \otimes$$

$\otimes$: y irányú eltolás

Δ : x irányú eltolás

$\otimes$: logikusan:

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : fordítva:

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

$$x + \Delta = 0 \text{ egyenlet megoldása } x = -re$$

Szinusz (Sin) függvény

$$f(x) = \sin x$$

$$D_f: x \in \mathbb{R}$$

$$R_f: [-1; 1]$$

$$\text{Zérushely: } x = 0 + k\pi \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$\text{Tengelypont: } y = 0$$

Monotonitás:

$$\left] 0 + k \cdot 2\pi; \frac{\pi}{2} + k \cdot 2\pi \right[\rightarrow \text{Sz. m. n.}$$

$$\left] \frac{\pi}{2} + k \cdot 2\pi; \frac{3\pi}{2} + k \cdot 2\pi \right[\rightarrow \text{Sz. m. cs.}$$

$$\left] \frac{3\pi}{2} + k \cdot 2\pi; 2\pi + k \cdot 2\pi \right[\rightarrow \text{Sz. m. n.}$$

Szélsőérték: Minimum, Maximum

$$\text{Minimum hely: } x = \frac{3\pi}{2} + k \cdot 2\pi$$

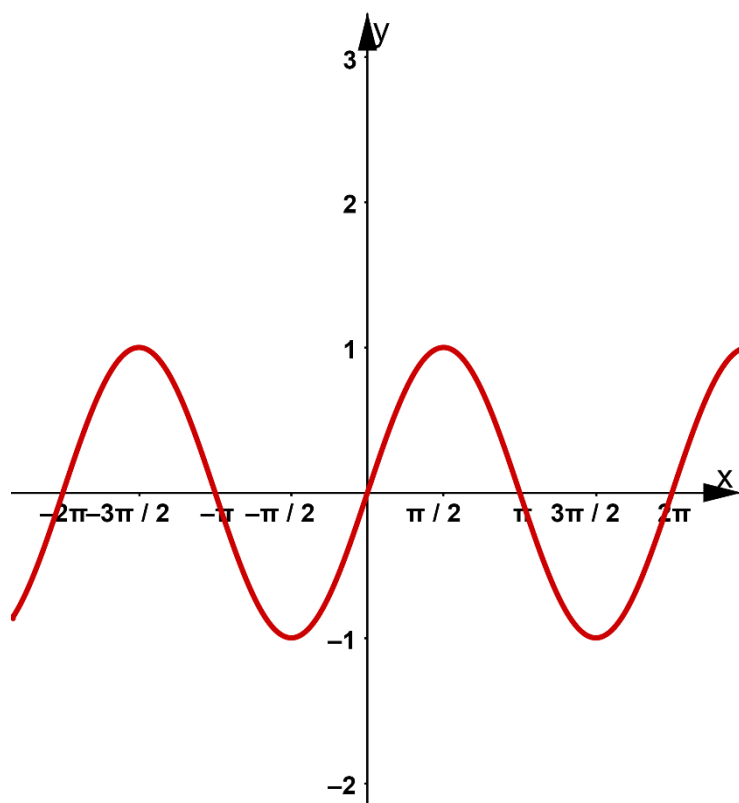
$$\text{Minimum érték: } y = -1$$

$$\text{Maximum hely: } x = \frac{\pi}{2} + k \cdot 2\pi$$

$$\text{Maximum hely: } y = 1$$

Paritás: Páratlan

Periodicitás: Periodikus, periódusa: 2π

x	0	$\frac{\pi}{2}$	π	$\frac{3\pi}{2}$	2π
y	0	1	0	-1	0

Eltolások

$$f(x) = \sin(x + \Delta) + \otimes$$

$\otimes$: y irányú eltolás

Δ : x irányú eltolás

$\otimes$: logikusan:

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : fordítva:

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

$x + \Delta = 0$ egyenlet megoldása $x - re$

Sin függvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: $x \in \mathbb{R}$
- Értékkészlet: $[-1; 1]$
- Zérushely: $f(x) = 0$, végtelen sok zérushely van, periódus: $k \cdot \pi$
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots$, 1 tengelymetszet van
- Monotonitás: 3 részből áll
- Szélsőérték: Végtelen minimum és végtelen maximum van, periódus: $k \cdot 2\pi$
- Paritás: Sin $\rightarrow$ Páratlan
- Függőleges eltolás megadja az értékkészletet
- Vízszintes eltolás nem ad meg semmit

Sin függvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük a függőleges és vízszintes irányú eltolásokat, bejelöljük szaggatott vonallal**
- **Ahol a szaggatott vonalak metszik egymást, ott lesz az új origó**
- **Innentől pedig ábrázoljuk az eredeti Sin függvényt**

Koszinusz (Cos) függvény

$$f(x) = \cos x$$

$$D_f: x \in \mathbb{R}$$

$$R_f: [-1; 1]$$

$$\text{Zérushely: } x = \frac{\pi}{2} + k\pi \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$\text{Tengelypont: } y = 1$$

Monotonitás:

$$]0 + k \cdot 2\pi; \pi + k \cdot 2\pi[\rightarrow \text{Sz. m. cs.}$$

$$] \pi + k \cdot 2\pi; 2\pi + k \cdot 2\pi[\rightarrow \text{Sz. m. n.}$$

Szélsőérték: Minimum, Maximum

$$\text{Minimum hely: } x = \pi + k \cdot 2\pi$$

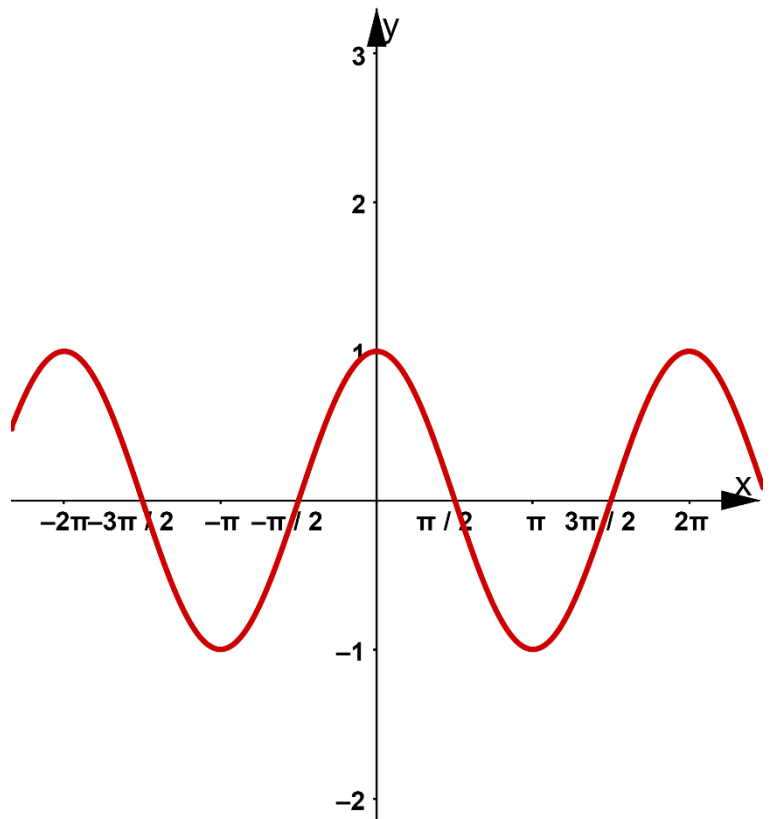
$$\text{Minimum érték: } y = -1$$

$$\text{Maximum hely: } x = 0 + k \cdot 2\pi$$

$$\text{Maximum hely: } y = 1$$

Paritás: Páros

Periodicitás: Periodikus, periódusa: 2π

x	0	$\frac{\pi}{2}$	π	$\frac{3\pi}{2}$	2π
y	1	0	-1	0	1

Eltolások

$$f(x) = \cos(x + \Delta) + \otimes$$

$\otimes$: y irányú eltolás

Δ : x irányú eltolás

$\otimes$: logikusan:

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : fordítva:

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

$$x + \Delta = 0 \text{ egyenlet megoldása } x = -\Delta$$

Cos függvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: $x \in \mathbb{R}$
- Értékkészlet: $[-1; 1]$
- Zérushely: $f(x) = 0$, végtelen sok zérushely van, periódus: $k \cdot \pi$
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots$, 1 tengelymetszet van
- Monotonitás: 2 részből áll
- Szélsőérték: Végtelen minimum és végtelen maximum van, periódus: $k \cdot 2\pi$
- Paritás: Cos $\rightarrow$ Páros
- Függőleges eltolás megadja az értékkészletet
- Vízszintes eltolás nem ad meg semmit

Cos függvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük a függőleges és vízszintes irányú eltolásokat, bejelöljük szaggatott vonallal**
- **Ahol a szaggatott vonalak metszik egymást, ott lesz az új origó**
- **Innentől pedig ábrázoljuk az eredeti Cos függvényt**

Tangens (Tg) függvény

$$f(x) = \operatorname{tg} x$$

$$D_f: x \in \mathbb{R} \setminus \left\{ \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi \right\}$$

$$R_f: y \in \mathbb{R}$$

$$\text{Zérushely: } x = 0 + k\pi \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$\text{Tengelypont: } y = 0$$

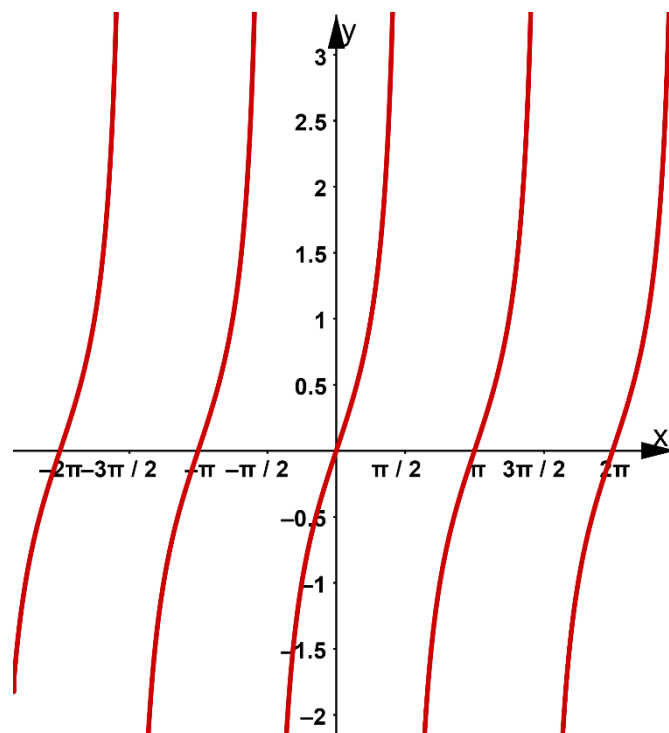
Monotonitás:

$$\left] -\frac{\pi}{2} + k \cdot \pi; \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi \right[\rightarrow \text{Sz.m.n.}$$

Szélsőérték: Nincs

Paritás: Páratlan

Periodicitás: Periodikus, periódusa: π

x	$-\frac{\pi}{2}$	$-\frac{\pi}{4}$	0	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{2}$
y	-	-1	0	1	-

Eltolások

$$f(x) = \operatorname{tg}(x + \Delta) + \otimes$$

$\otimes$: y irányú eltolás

Δ : x irányú eltolás

$\otimes$: logikusan:

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : fordítva:

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

$x + \Delta = 0$ egyenlet megoldása $x -$ re

Tg függvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: $x \in \mathbb{R} \setminus \left\{ \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi \right\}$
- Értékkészlet: $y \in \mathbb{R}$
- Zérushely: $f(x) = 0$, végtelen sok zérushely van, periódus: $k \cdot \pi$
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots$, 1 tengelymetszet van
- Monotonitás: $\operatorname{Tg} \rightarrow$ Sz.m.n.
- Szélsőérték: Nincs
- Paritás: Páratlan
- Függőleges eltolás nem ad meg semmit
- Vízszintes eltolás megadja a szakadási helyeket

Tg függvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük a függőleges és vízszintes irányú eltolásokat, bejelöljük szaggatott vonallal**
- **Ahol a szaggatott vonalak metszik egymást, ott lesz az új origó**
- **Innentől pedig ábrázoljuk az eredeti Tg függvényt**

Kotangens (Ctg) függvény

$$f(x) = \operatorname{ctg} x$$

$$D_f: x \in \mathbb{R} \setminus \{0 + k \cdot \pi\}$$

$$R_f: y \in \mathbb{R}$$

$$\text{Zérushely: } x = \frac{\pi}{2} + k\pi \quad k \in \mathbb{Z}$$

Tengelypont: *Nincs*

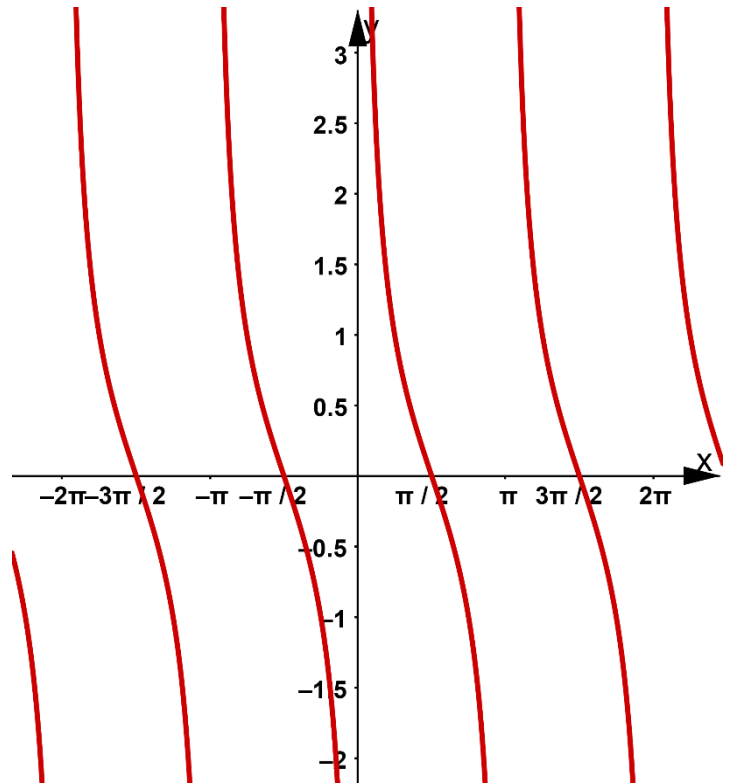
Monotonitás:

$]0 + k \cdot \pi; \pi + k \cdot \pi[\rightarrow \text{Sz. m. cs.}$

Szélsőérték: *Nincs*

Paritás: *Páratlan*

Periodicitás: *Periodikus, periódusa: π*

x	$-\frac{\pi}{2}$	$-\frac{\pi}{4}$	0	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{2}$
y	0	-1	$-$	1	0

Eltolások

$$f(x) = \operatorname{tg}(x + \Delta) + \otimes$$

$\otimes$: y irányú eltolás

Δ : x irányú eltolás

$\otimes$: *logikusan:*

ha $\oplus$ akkor $\uparrow$

ha $\ominus$ akkor $\downarrow$

Δ : *fordítva:*

ha $\oplus$ akkor $\leftarrow$

ha $\ominus$ akkor $\rightarrow$

$x + \Delta = 0$ egyenlet megoldása $x - re$

Ctg függvény tudnivalók

- Értelmezési tartomány: $x \in \mathbb{R} \setminus \{0 + k \cdot \pi\}$
- Értékkészlet: $y \in \mathbb{R}$
- Zérushely: $f(x) = 0$, végtelen sok zérushely van, periódus: $k \cdot \pi$
- Tengelymetszet: $f(0) = \dots$, 1 tengelymetszet van (Ctg-nek nincs)
- Monotonitás: $\operatorname{Ctg} \rightarrow \text{Sz.m.cs.}$
- Szélsőérték: *Nincs*
- Paritás: *Páratlan*
- Függőleges eltolás nem ad meg semmit
- Vízszintes eltolás megadja a szakadási helyeket

Ctg függvény ábrázolásának lépései:

- **Megnézzük a függőleges és vízszintes irányú eltolásokat, bejelöljük szaggatott vonallal**
- **Ahol a szaggatott vonalak metszik egymást, ott lesz az új origó**
- **Innentől pedig ábrázoljuk az eredeti Ctg függvényt**

Hatványozás azonosságok

Elnevezés	Azonosság	Példák
E1	$a^n \cdot a^m = a^{n+m}$	$2^3 \cdot 2^5 = 2^{3+5} = 2^8$ $2^{x+2} = 2^x \cdot 2^2$ $x^4 \cdot x^7 = 2^{4+7} = x^{11}$ $x^{y+4} = x^y \cdot x^4$
E2	$\frac{a^n}{a^m} = a^{n-m}$	$\frac{2^7}{2^2} = 2^{7-2} = 2^5$ $2^{x-3} = \frac{2^x}{2^3}$ $\frac{x^2}{x^4} = 2^{2-4} = x^{-2}$ $x^{y-5} = \frac{x^y}{x^5}$
E3	$a^n \cdot b^n = (a \cdot b)^n$	$2^x \cdot 3^x = (2 \cdot 3)^x = 6^x$ $10^x = (2 \cdot 5)^x = 2^x \cdot 5^x$ $x^2 \cdot y^2 = (x \cdot y)^2$ $(x \cdot y)^4 = x^4 \cdot y^4$
E4	$\frac{a^n}{b^n} = \left(\frac{a}{b}\right)^n$	$\frac{3^x}{5^x} = \left(\frac{3}{5}\right)^x$ $\left(\frac{7}{8}\right)^x = \frac{7^x}{8^x}$ $\frac{x^5}{y^5} = \left(\frac{x}{y}\right)^5$ $\left(\frac{x}{y}\right)^3 = \frac{x^3}{y^3}$
E5	$(a^n)^m = (a^m)^n = a^{n \cdot m}$	$(3^2)^5 = 3^{2 \cdot 5} = 3^{10}$ $5^{2 \cdot 4} = (5^2)^4$ $(x^3)^4 = x^{3 \cdot 4} = x^{12}$ $x^{7 \cdot 5} = (x^7)^5$ $(4^7)^9 = (4^9)^7$ $(x^3)^8 = (x^8)^3$
E6	$a^1 = a$	$2^1 = 2$ $5 = 5^1$ $x^1 = x$ $y = y^1$
E7	$a^0 = 1$	$3^0 = 1$ $1 = 6^0$ $x^0 = 1$ $1 = x^0$
E8	$a^{-1} = \frac{1}{a}$	$2^{-1} = \frac{1}{2}$ $\frac{1}{3} = 3^{-1}$ $x^{-1} = \frac{1}{x}$ $\frac{1}{y} = y^{-1}$
E9	$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$	$4^{-2} = \frac{1}{4^2} = \frac{1}{16}$ $\frac{1}{5^4} = 5^{-4}$ $x^{-12} = \frac{1}{x^{12}}$ $\frac{1}{y^5} = y^{-5}$

Logaritmus azonosságok

Elnevezés	Azonosság	Példák
L1	$\log_a b = c \rightarrow a^c = b$	$\log_2 x = 5 \rightarrow 2^5 = x$ $\log_3 27 = x \rightarrow 3^x = 27$ $\log_x 16 = 4 \rightarrow x^4 = 16$
L2	$\log_{10} x = \lg x = \log x$	-
L3	$\log_e x = \ln x$	-
L4	$\log_a (x \cdot y) = \log_a x + \log_a y$	$\log_3 (2 \cdot x) = \log_3 2 + \log_3 x$ $\log_5 7 + \log_5 y = \log_5 (7 \cdot y)$
L5	$\log_a \left(\frac{x}{y}\right) = \log_a x - \log_a y$	$\log_8 \left(\frac{3}{10}\right) = \log_8 3 - \log_8 10$ $\log_4 2 - \log_4 8 = \log_4 \left(\frac{2}{8}\right)$
L6	$\log_a x^n = n \cdot \log_a x$	$\log_5 x^3 = 3 \cdot \log_5 x$ $4 \cdot \log_3 x = \log_3 x^4$
L7	$\log_a \sqrt[n]{x} = \frac{1}{n} \cdot \log_a x$	$\log_9 \sqrt[5]{3} = \frac{1}{5} \cdot \log_9 3$ $\frac{1}{3} \cdot \log_2 8 = \log_2 \sqrt[3]{8}$
L8	$\log_a a = 1$	$\log_2 2 = 1$ $1 = \log_5 5$ $\log_x x = 1$ $1 = \log_y y$
L9	$\log_a 1 = 0$	$\log_2 1 = 0$ $0 = \log_5 1$ $\log_x 1 = 0$ $0 = \log_x 1$
L10	$\log_a x = \frac{\log_b x}{\log_b a}$	$\log_5 8 = \frac{\log_{10} 8}{\log_{10} 5}$
L11	$b = \log_a a^b$	$2 = \log_3 3^2$
L12	$a^{\log_b c} = c^{\log_b a}$	$2^{\log_4 x} = x^{\log_4 2}$

Gyökvonás azonosságok

Elnevezés	Azonosság	Példák
GY1	$\sqrt{a} \cdot \sqrt{b} = \sqrt{a \cdot b}$	$\sqrt{2} \cdot \sqrt{3} = \sqrt{2 \cdot 3} = \sqrt{6}$ $\sqrt{5 \cdot x} = \sqrt{5} \cdot \sqrt{x}$
GY2	$\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a}{b}}$	$\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{7}} = \sqrt{\frac{x}{7}}$ $\frac{\sqrt{16}}{\sqrt{4}} = \sqrt{\frac{16}{4}} = \sqrt{4} = 2$
GY3	$\sqrt[n]{a} \cdot \sqrt[n]{b} = \sqrt[n]{a \cdot b}$	$\sqrt[4]{8} \cdot \sqrt[4]{x} = \sqrt[4]{8 \cdot x}$ $\sqrt[8]{2 \cdot 9} = \sqrt[8]{2 \cdot 9}$
GY4	$\frac{\sqrt[n]{a}}{\sqrt[n]{b}} = \sqrt[n]{\frac{a}{b}}$	$\frac{\sqrt[3]{5}}{\sqrt[3]{4}} = \sqrt[3]{\frac{5}{4}}$ $\frac{\sqrt[7]{1}}{\sqrt[7]{x}} = \sqrt[7]{\frac{1}{x}}$
GY5	$\sqrt[n]{a} = a^{\frac{1}{n}}$	$\sqrt[5]{2} = 2^{\frac{1}{5}}$ $10^{\frac{1}{4}} = \sqrt[4]{10}$ $\sqrt[3]{x} = x^{\frac{1}{3}}$ $x^{\frac{1}{9}} = \sqrt[9]{x}$
GY6	$\sqrt[n]{a^m} = a^{\frac{m}{n}}$	$\sqrt[7]{2^2} = 2^{\frac{2}{7}}$ $3^{\frac{5}{4}} = \sqrt[4]{3^5}$ $\sqrt[3]{x^5} = x^{\frac{5}{3}}$ $x^{\frac{10}{7}} = \sqrt[7]{x^{10}}$
GY7	$\sqrt[n]{a^m} = (\sqrt[n]{a})^m$	$\sqrt[3]{8^6} = (\sqrt[3]{8})^6$
GY8	$\sqrt[n]{a} \cdot \sqrt[m]{a} = \sqrt[n \cdot m]{a^{n+m}}$	$\sqrt[2]{x} \cdot \sqrt[3]{x} = \sqrt[2 \cdot 3]{x^{2+3}} = \sqrt[6]{x^5}$
GY9	$\frac{\sqrt[n]{a}}{\sqrt[m]{a}} = \sqrt[n \cdot m]{a^{m-n}}$	$\frac{\sqrt[3]{x}}{\sqrt[7]{x}} = \sqrt[7 \cdot 3]{x^{7-3}} = \sqrt[21]{x^4}$

Nevezetes azonosságok

Elnevezés	Azonosság	Példák
A1	$(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$	$(2x + 3)^2 = 4x^2 + 2 \cdot 2x \cdot 3 + 9$
A2	$(a - b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$	$(x - 3)^2 = x^2 - 2 \cdot x \cdot 3 + 9$
A3	$a^2 - b^2 = (a + b) \cdot (a - b)$	$(x + 2) \cdot (x - 2) = x^2 - 4$
		$x^2 - 9 = (x + 3) \cdot (x - 3)$
A4	$(a + b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$	$(x + 2)^3 = x^3 + 3 \cdot x^2 \cdot 2 + 3 \cdot x \cdot 4 + 8$
A5	$(a - b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3$	$(x - 3)^3 = x^3 - 3 \cdot x^2 \cdot 3 + 3 \cdot x \cdot 9 - 27$

Egyéb azonosságok

Elnevezés	Azonosság
A6	$(a + b + c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2ac + 2bc$
A7	$(a - b) \cdot (a^2 + ab + b^2) = a^3 - b^3$
A8	$(a + b) \cdot (a^2 - ab + b^2) = a^3 + b^3$

Binomiális tétel

$$(a + b)^n = \binom{n}{0} a^n + \binom{n}{1} a^{n-1} b^1 + \binom{n}{2} a^{n-2} b^2 + \dots + \binom{n}{n-1} a^1 b^{n-1} + \binom{n}{n} b^n$$

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{(n-k)! \cdot k!}$$

$$\binom{n}{0} = 1$$

$$\binom{n}{1} = n$$

$$\binom{n}{n} = 1$$

Trigonometria

$$\sin \alpha = \frac{\text{szöggel szemközti befogó}}{\text{átfogó}} = \left(\frac{b}{c}\right)$$

$$-1 < \sin \alpha < 1$$

$$\cos \alpha = \frac{\text{szög melletti befogó}}{\text{átfogó}} = \left(\frac{a}{c}\right)$$

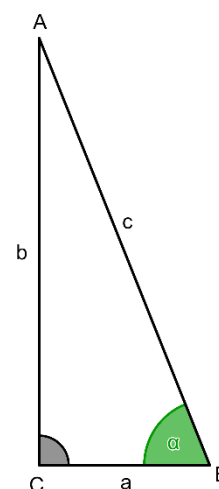
$$-1 < \cos \alpha < 1$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\text{szöggel szemközti befogó}}{\text{szög melletti befogó}} = \left(\frac{b}{a}\right)$$

$$-\infty < \operatorname{tg} \alpha < \infty$$

$$\operatorname{ctg} \alpha = \frac{\text{szög melletti befogó}}{\text{szöggel szemközti befogó}} = \left(\frac{a}{b}\right)$$

$$-\infty < \operatorname{ctg} \alpha < \infty$$

Nevezetes szögek

α	0°	30°	45°	60°	90°
$\sin \alpha$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
→					
$\cos \alpha$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0
←					

α	0°	30°	45°	60°	90°
$\sin \alpha$	$\frac{\sqrt{0}}{2}$	$\frac{\sqrt{1}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{4}}{2}$
→					
$\cos \alpha$	$\frac{\sqrt{4}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{1}}{2}$	$\frac{\sqrt{0}}{2}$
←					

α	0°	30°	45°	60°	90°
$\operatorname{tg} \alpha$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	–
→					
$\operatorname{ctg} \alpha$	–	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0
←					

Képletek:

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{1}{\operatorname{ctg} \alpha}$$

$$\operatorname{ctg} \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}$$

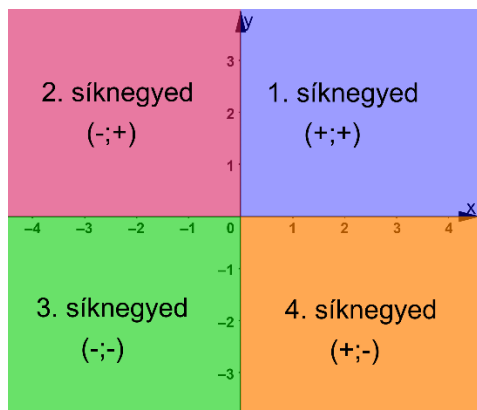
$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$$

$$\sin \alpha = \cos(\alpha - 90^\circ)$$

$$\cos \alpha = \sin(\alpha + 90^\circ)$$

Nevezetes szögek

α	0°	30°	45°	60°	90°	120°	135°	150°	180°	210°	225°	240°	270°	300°	315°	330°	360°
$\sin \alpha$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{1}{2}$	0
$\cos \alpha$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
$\operatorname{tg} \alpha$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	-	$-\sqrt{3}$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	-	$-\sqrt{3}$	1	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	0

Átváltás fokból radiánba ($^{\circ} \rightarrow \text{rad}$)	Átváltás radiánból fokba ($\text{rad} \rightarrow ^{\circ}$)
$\alpha^{\circ} \cdot \frac{2\pi}{360} = \alpha_{\text{rad}}$ $\alpha^{\circ} \cdot \frac{\pi}{180} = \alpha_{\text{rad}}$	$\alpha_{\text{rad}} \cdot \frac{360}{2\pi} = \alpha^{\circ}$ $\alpha_{\text{rad}} \cdot \frac{180}{\pi} = \alpha^{\circ}$
<p>Váltószám: $\frac{2\pi}{360} = \frac{\pi}{180}$</p> <p>1 radián ~ 57,3°</p>	

α°	0°	30°	45°	60°	90°	120°	135°	150°	180°	210°	225°	240°	270°	300°	315°	330°	360°
α_{rad}	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	π	$\frac{7\pi}{6}$	$\frac{5\pi}{4}$	$\frac{4\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{2}$	$\frac{5\pi}{3}$	$\frac{7\pi}{4}$	$\frac{11\pi}{6}$	2π

Addíciós tételek

$$\sin(\alpha \pm \beta) = \sin \alpha \cdot \cos \beta \pm \cos \alpha \cdot \sin \beta$$

$$\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cdot \cos \beta + \cos \alpha \cdot \sin \beta$$

$$\sin(\alpha - \beta) = \sin \alpha \cdot \cos \beta - \cos \alpha \cdot \sin \beta$$

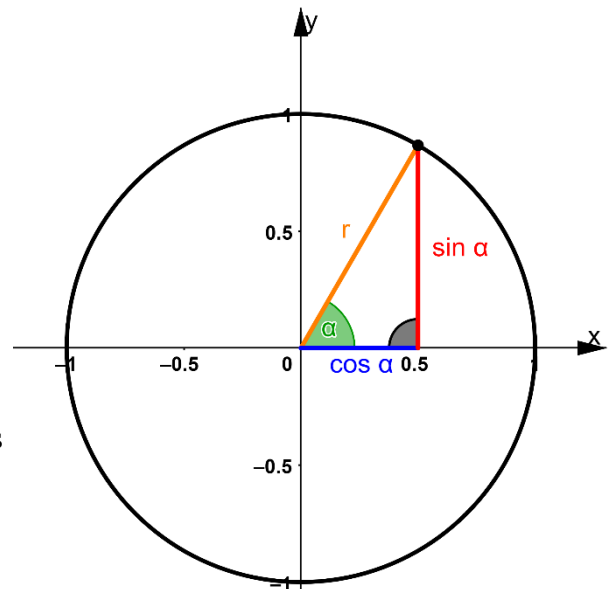
$$\cos(\alpha \pm \beta) = \cos \alpha \cdot \cos \beta \mp \sin \alpha \cdot \sin \beta$$

$$\cos(\alpha + \beta) = \cos \alpha \cdot \cos \beta - \sin \alpha \cdot \sin \beta$$

$$\cos(\alpha - \beta) = \cos \alpha \cdot \cos \beta + \sin \alpha \cdot \sin \beta$$

Egységkör

- Kör középpontja: origó (0;0)
- Sugara: $r=1$ egység
- $\cos \alpha$ lesz az x koordináta
- $\sin \alpha$ lesz az y koordináta
- Sin egyenletnél vízszintesen húzzuk be
- Cos egyenletnél függőlegesen húzzuk be
- Mindig 2 megoldás
- Kivéve $\sin x = \pm 1$ $\cos x = \pm 1 \rightarrow$ ott csak 1
- Megoldások után mindig odaírjuk a periódust is
- 1. síknegyedben maga a szög
- 2. síknegyedben 180° -ból vonjuk ki
- 3. síknegyedben 180° -hoz adjuk hozzá
- 4. síknegyedben 360° -ból vonjuk ki

Geometria

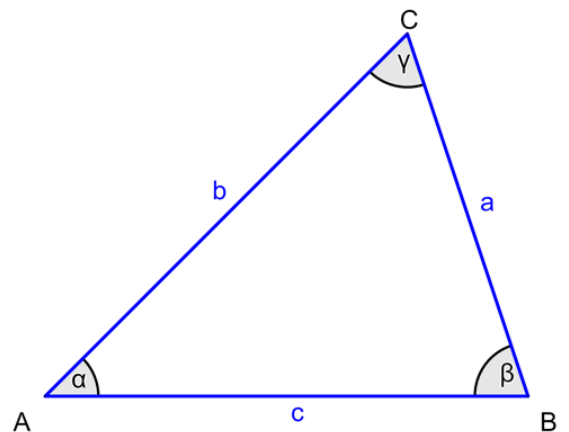
Görög ABC

Görög betű	Kiejtés	Miket jelölhet?
α	<i>alfa</i>	- Saját körfrekvencia
β	<i>béta</i>	- Szöggyorsulás
γ	<i>gamma</i>	-
δ	<i>delta</i>	- Deriválás
ϵ	<i>epszilon</i>	- Szöggyorsulás - Nyúlás - Hibahatár
μ	<i>mű</i>	- Súrlódás
ω	<i>omega</i>	- Szögsebesség - Körfrekvencia
ζ	<i>dzéta</i>	- Elforgatott koordináta rendszer (x)
η	<i>éta</i>	- Hatásfok - Dinamikai viszkozitás - Elforgatott koordináta rendszer (y)
θ	<i>théta</i>	- Tehetetlenségi nyomaték - Gömbi koordináta rendszer szöge

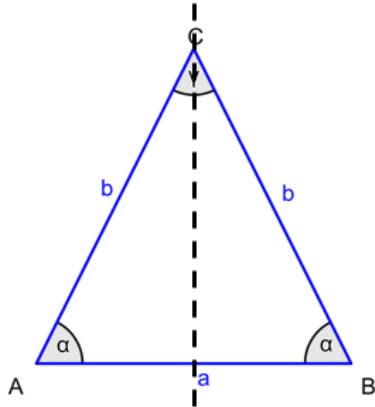
Görög betű	Kiejtés	Miket jelölhet?
κ	<i>kappa</i>	- Adiabtikus kitevő
λ	<i>lambda</i>	- Hullámhossz - Hasonlóság aránya
ν	<i>nű</i>	- Kinematikai viszkozitás
ξ	<i>kszi</i>	- Statisztikában használják
π	<i>pí</i>	- Matematika állandó (3,14) - Szorzássorozat - Közgazdaságtanban profit
ρ	<i>ró</i>	- Sűrűség
σ	<i>szigma</i>	- Mechanikai feszültség - Valószínűségszámítás szórás
τ	<i>tau</i>	- Nyirófeszültség - Időállandó
φ	<i>fí</i>	- Mágneses fluxus - Relatív páratartalom - Szög
χ	<i>khí</i>	- Statisztika <u>Khi</u> -négyzet
ψ	<i>pszi</i>	- Hőátbocsátási tényező

Háromszögek

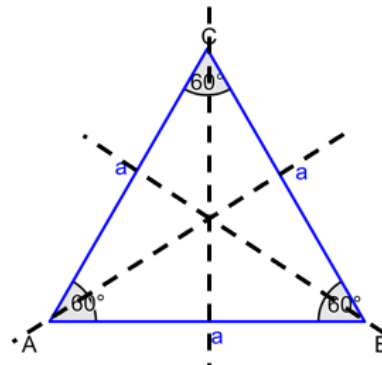
- Csúcsok ABC nagy betűi
- Oldalak ABC kisbetűi:
  - A csúccsal szemben a oldal
  - B csúccsal szemben b oldal
  - C csúccsal szemben c oldal
- Szögek, a görög ABC betűi:
  - A csúcsnál α
  - B csúccsal β
  - C csúccsal γ
- Háromszög belső szögeinek összege $180^\circ \rightarrow \alpha + \beta + \gamma = 180^\circ$
- Háromszög belső és külső szögeinek összege is 180° :
  - $\alpha + \alpha' = 180^\circ$
  - $\beta + \beta' = 180^\circ$
  - $\gamma + \gamma' = 180^\circ$
- Két oldal összege mindig nagyobb a harmadik oldalnál:
  - $a + b > c$
  - $a + c > b$
  - $b + c > a$

Egyenlőszárú háromszög	Szabályos háromszög
Van 2 egyenlő szára γ : szárszög Alapon fekvő szögei ugyanakkorák 1 szimmetria tengelye van	Minden oldala egyenlő Minden szöge 60° 3 szimmetria tengelye van

Szimmetria tengelye = az alap oldalfélező merőlegesével

Szimmetria tengelyei = az oldalak oldalfélező merőlegeseseivel
 +1: Ezek egy pontban metszik egymást

Pitagorasz tétel

$$\text{befogó}_1^2 + \text{befogó}_2^2 = \text{átfogó}^2$$

$$a^2 + b^2 = c^2$$

Háromszögek kerülete

- Kerület jele: K

$$K = a + b + c$$

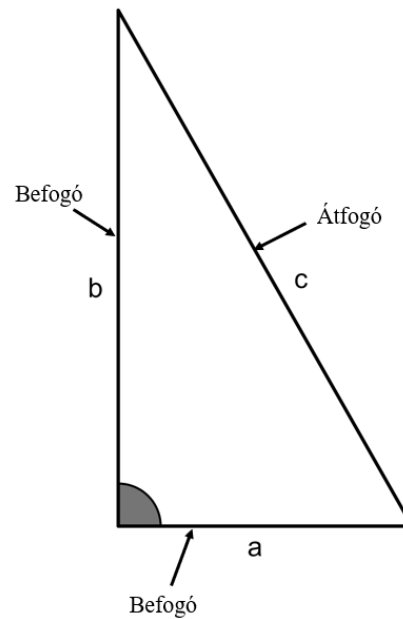
- Félkerület jele: s

$$s = \frac{K}{2} = \frac{a + b + c}{2}$$

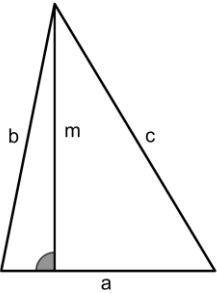
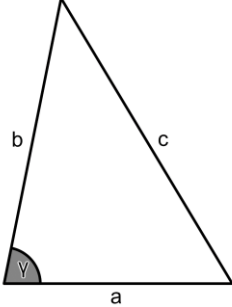
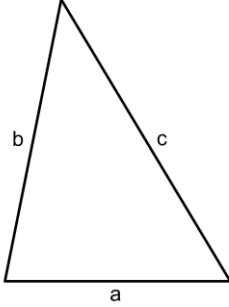
- Speciális háromszögek kerületei:

➤ Egyenlőszárú háromszög: $K = a + 2b$

➤ Szabályos háromszög: $K = 3a$

Háromszögek területe

Hagyományos módszer	Szöggel számítva	Héron képlet
		
$T = \frac{\text{alap} \cdot \text{magasság}}{2}$ $T = \frac{a \cdot m}{2}$	$T = \frac{a \cdot b \cdot \sin \gamma}{2}$	$T = \sqrt{s \cdot (s - a) \cdot (s - b) \cdot (s - c)}$ <p>s: félkerület</p> $s = \frac{a + b + c}{2}$

+2 Képlet:

$$T = s \cdot r$$

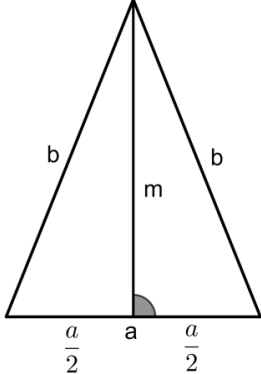
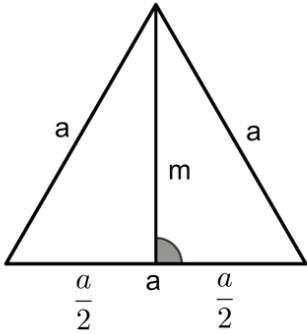
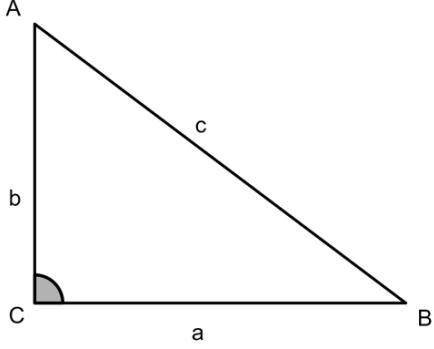
$$s: \text{félkerület} \rightarrow s = \frac{a + b + c}{2}$$

r : beírható kör sugara

$$T = \frac{a \cdot b \cdot c}{4R}$$

R : köré írható kör sugara

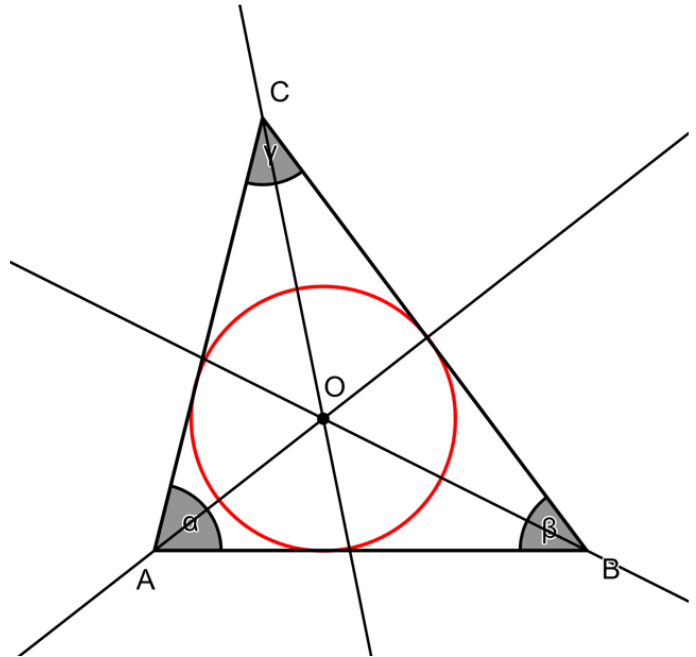
Háromszögek magassága

Egyenlőszárú háromszög	Szabályos háromszög	Derékszögű háromszög
		
<p>Pitagorasz tétel:</p> $\left(\frac{a}{2}\right)^2 + m^2 = b^2$ $m^2 = b^2 - \left(\frac{a}{2}\right)^2$ $T = \frac{a \cdot m}{2}$	<p>Pitagorasz tétel:</p> $\left(\frac{a}{2}\right)^2 + m^2 = a^2$ $m^2 = a^2 - \left(\frac{a}{2}\right)^2$ $m^2 = a^2 - \frac{a^2}{4}$ $m^2 = \frac{3a^2}{4}$ $m = \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot a$ $T = \frac{a \cdot m}{2} = \frac{\sqrt{3}}{4} \cdot a^2$	$m = b$ $T = \frac{a \cdot m}{2} = \frac{a \cdot b}{2}$

Háromszögek vonalai

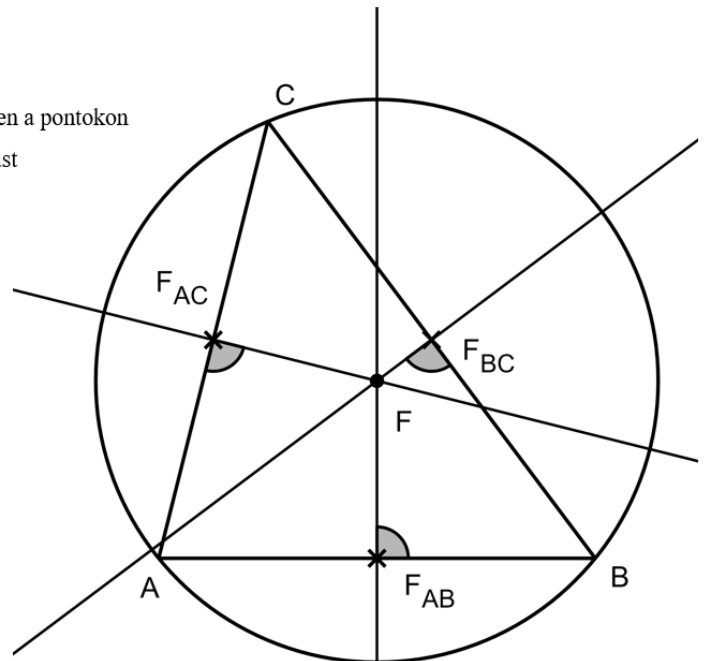
Szögfelező egyenesek

- Felezi a szöget
- A 3 szögfelező egyenes egy pontban metszi egymást
- Ez a metszéspont a háromszögbe írható kör középpontja

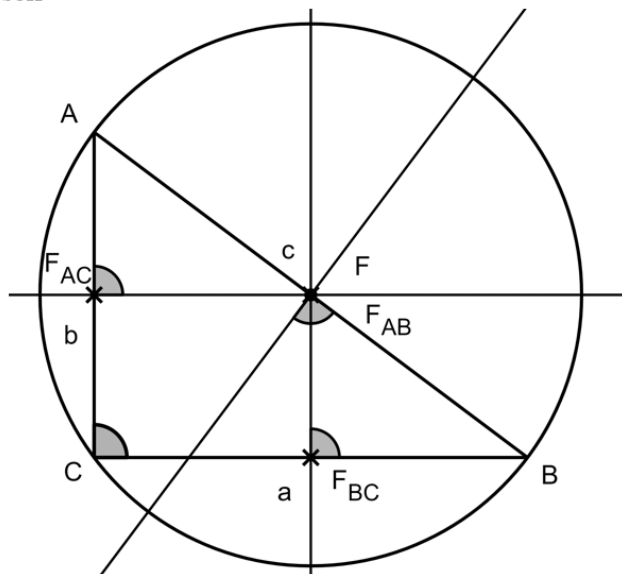
Oldalfelező merőleges egyenesek

- Jelöljük be az oldalfelező pontokat
- Állítsunk merőlegest a oldalakra, úgy hogy átmenjen ezeken a pontokon
- Az oldalfelező merőlegesek is egy pontban metszik egymást
- Ez a pont lesz a köré írható kör középpontja

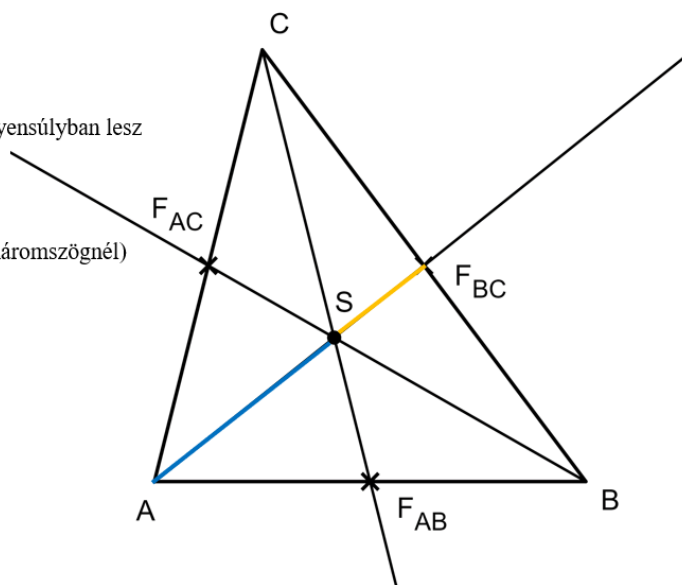
Derékszögű háromszög oldalfelező merőleges egyenesek

- Jelöljük be az oldalfelező pontokat
- Állítsunk merőlegest az oldalakra, amik a felezőkön mennek át
- Itt is egy pontban metszik egymást
- A metszéspont az átfogó felezőpontjára esik
- A köré írható kör középpontja mindig az átfogó felére esik
- A köré írható kör sugara mindig az átfogó fele lesz: $R = \frac{c}{2}$

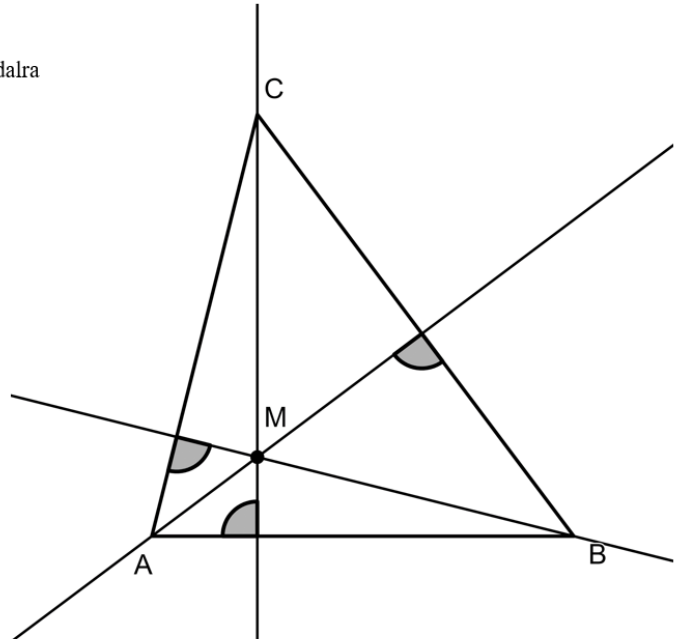
Súlyvonalak

- Jelöljük be az oldalfelező pontokat
- Kössük össze őket a szemközti csúcsokkal
- Ezek is egy pontban metszik egymást (Súlypont)
- Súlypont: Az a pont, ahol ha megtámasztjuk a testet, az egyensúlyban lesz
- Súlypont 2:1 arányban osztja fel a súlyvonalakat
- Súlypont a súlyvonalak harmadolópontja
- Súlyvonalak nem ugyanolyan hosszúak! (Csak szabályos háromszögnél)

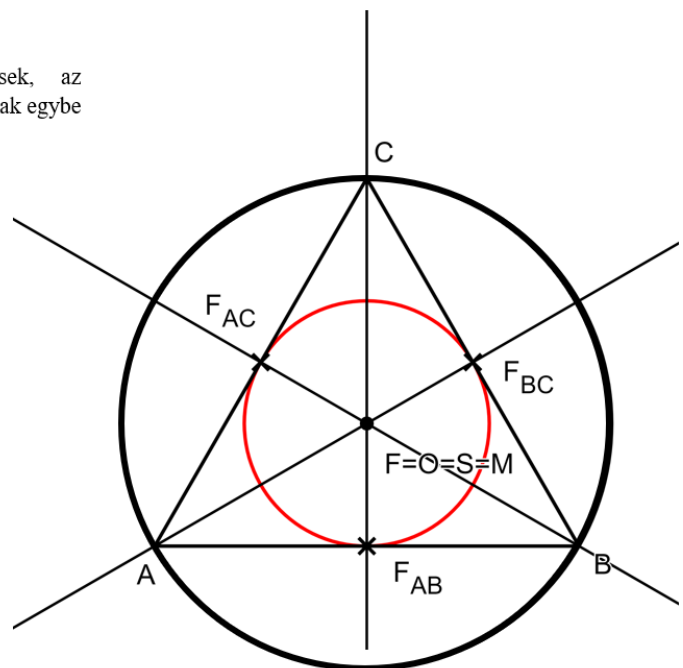
Magasságvonalak

- Állítsunk merőlegest minden csúcsból a vele szemközti oldalra
- Ezek is egy pontban metszik egymást (Magasságpont)

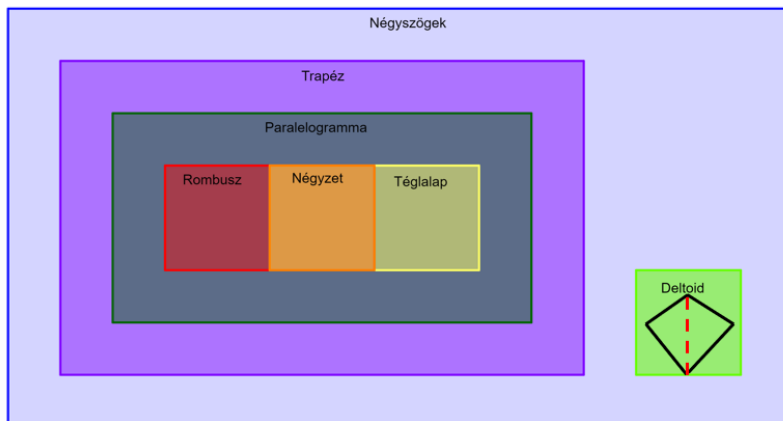

Szabályos háromszög

- Szabályos háromszögekben a szögfelező egyenesek, az oldalfelező merőlegesek, a súlyvonalak, a magasságvonalak egybe esnek, ezáltal a metszéspontjaik is
- A súlypont itt is 1:2 arányban osztja fel a súlyvonalakat
- A súlyvonalak egyenlő hosszúak lesznek

Négyszögek

Négyszög: Olyan síkidom, aminek 4 oldala és 4 csúcsa van.

Trapéz: Olyan négyszög, aminek van két egymással párhuzamos oldala.

Paralelogramma: Olyan négyszög, aminek szemköztí oldalai párhuzamosak.

Rombusz: Olyan négyszög, aminek minden oldala egyenlő.

Téglalap: Olyan négyszög, aminek minden szöge derékszög.

Négyzet: Olyan négyszög, aminek minden szöge derékszög, és minden oldala egyenlő.

Deltoid: Olyan négyszög, aminek egyik átlója szimmetriatengely.

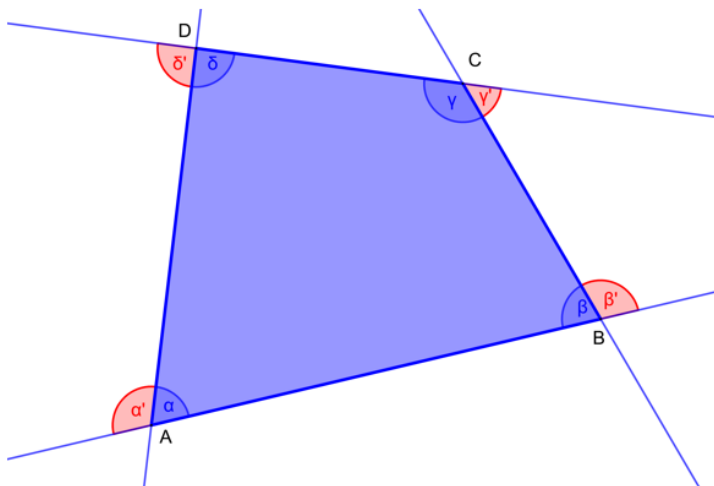
- Csúcsok: ABC nagy betűi figyelve körüljárásra
- Szögek: Hasonlóan, mint háromszögeknél, D csúcsnál δ
- Oldalak: Nincs rá szabály
- Belső szögek összege: $360^\circ \rightarrow \alpha + \beta + \gamma + \delta = 360^\circ$
- Belső és külső szögek: Ugyanúgy, mint háromszögeknél, az összegük 180°

$$\alpha + \alpha' = 180^\circ$$

$$\beta + \beta' = 180^\circ$$

$$\gamma + \gamma' = 180^\circ$$

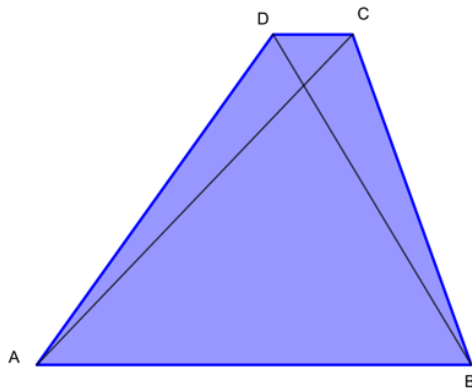
$$\delta + \delta' = 180^\circ$$

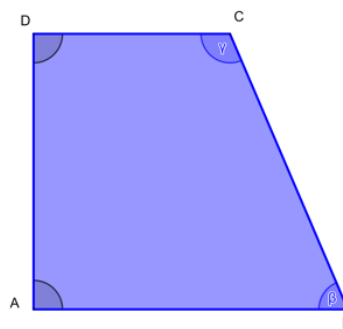
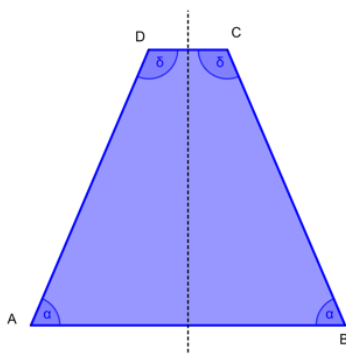

Trapéz

- Azonos száron fekvő szögek összege 180°
- Átlói nem egyenlő hosszúak, nem felezik egymást

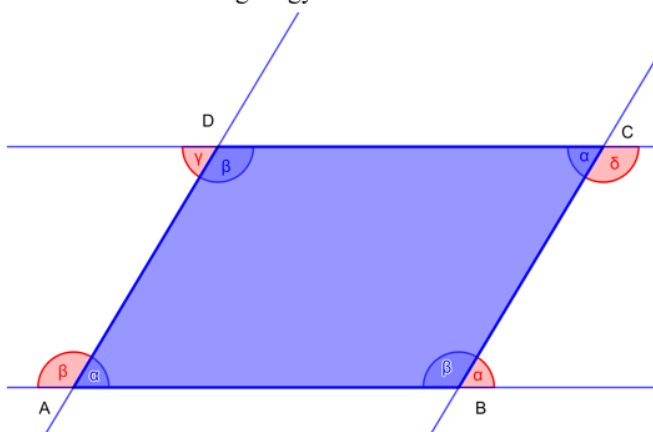

Szimmetrikus trapéz (húrtrapéz)	Derékszögű trapéz
<ul style="list-style-type: none"> • A két szára egyenlő hosszú • Az átlói egyenlő hosszúak • 1 szimmetria tengelye van • Alapon fekvő szögek egyenlők 	<ul style="list-style-type: none"> • Van 2 derékszöge • Átlók nem egyenlő hosszúak • Nincs szimmetria tengelye

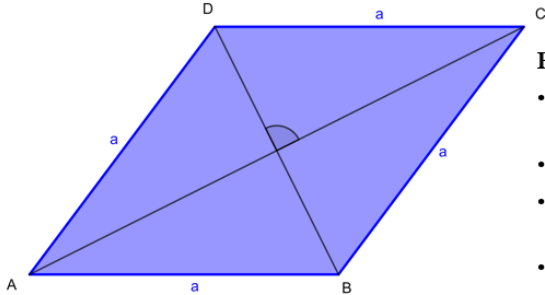
Paralelogramma

- Szemközti oldalai párhuzamosak és ugyanolyan hosszúak
- Átlói felezik egymást
- Az egy oldalon fekvő szögeknek az összege 180°
- A szemközti szögek egyenlők

Rombusz

- Paralelogramma és a trapéz minden tulajdonsága igaz rá
- Minden oldala egyenlő
- Átlói merőlegesek egymásra

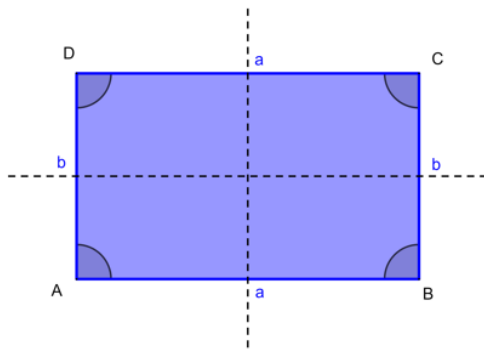

Paralelogramma

- Szemközti oldalai párhuzamosak és ugyanolyan hosszúak
- Átlói felezik egymást
- Az egy oldalon fekvő szögeknek az összege 180°
- A szemközti szögei egyenlők

Téglalap

- Paralelogramma és a trapéz minden tulajdonsága igaz rá
- Minden szöge derékszög
- 2 szimmetria tengelye van, az oldalak felezők pontjainál

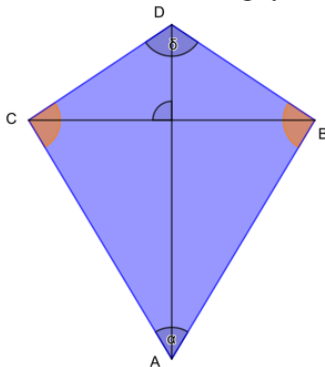

Paralelogramma

- Szemközti oldalai párhuzamosak és ugyanolyan hosszúak
- Átlói felezik egymást
- Az egy oldalon fekvő szögeknek az összege 180°
- A szemközti szögei egyenlők

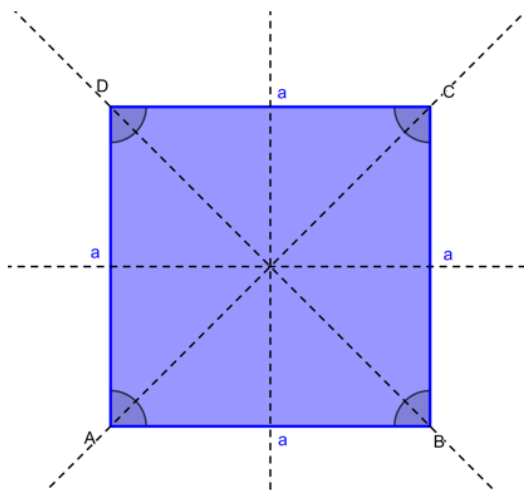
Deltoid

- Az egyik átlója szimmetria tengely
- Szomszédos oldalai ugyanolyan hosszúak
- Szemközti szögei ugyanakkorák (szimmetria tengely különböző oldalain lévők)
- Szimmetria tengely felezni fogja azokat a szögeket, amiken átmegy
- Átlók merőlegesek egymásra
- Az az átló, ami a szimmetria tengely, felezni fogja a nem szimmetria tengely átlót

Négyzet

- Trapéz, paralelogramma, téglalap, rombusz, deltoid minden tulajdonsága igaz rá
- Átlói felezik a szögeket
- Összesen 4 szimmetriatengelye van:
- a 2 oldalfelező, és a 2 átló

Deltoid

- Az egyik átlója szimmetria tengely
- Szimmetria tengely felezni fogja azokat a szögeket, amiken átmegy

Téglalap

- Minden szöge derékszög
- 2 szimmetria tengelye van, az oldalak felezők pontjainál

Rombusz

- Minden oldala egyenlő
- Átlói merőlegesek egymásra

Paralelogramma

- Szemközti oldalai párhuzamosak és ugyanolyan hosszúak
- Átlói felezik egymást
- Az egy oldalon fekvő szögeknek az összege 180°
- A szemközti szögei egyenlők

Négyszögek kerülete

Négyszög	Trapéz	Paralelogramma	Rombusz	Téglalap	Deltoid	Négyzet
Kerület	$K = a + b + c + d$	$K = a + a + b + b$ $K = 2a + 2b$ $K = 2 \cdot (a + b)$	$K = 4a$	$K = a + a + b + b$ $K = 2a + 2b$ $K = 2 \cdot (a + b)$	$K = a + a + b + b$ $K = 2a + 2b$ $K = 2 \cdot (a + b)$	$K = 4a$

Négyszögek területe

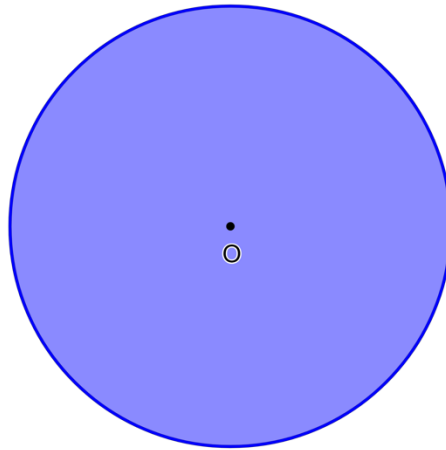
Négyszög	Trapéz	Paralelogramma	Rombusz	Téglalap	Deltoid	Négyzet
Kerület	$T = \frac{a + c}{2} \cdot m$	$T = a \cdot m$ $T = a \cdot b \cdot \sin \alpha$	$T = a^2 \cdot \sin \alpha$ $T = \frac{e \cdot f}{2}$	$T = a \cdot b$	$T = \frac{e \cdot f}{2}$	$T = a \cdot a$ $T = a^2$ $T = \frac{d^2}{2}$

$$d = \sqrt{2} \cdot a$$

Kör

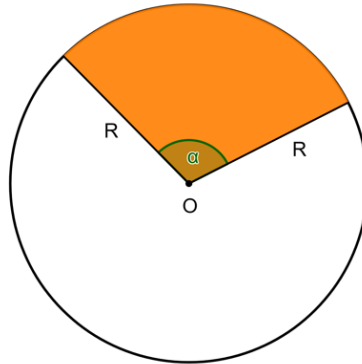
Kör

- Központ: O vagy K
- Sugár: r vagy R
- Átmérő: d vagy D
- $D = 2 \cdot R$
- Kertület: K
- $K = 2 \cdot R \cdot \pi = D \cdot \pi$
- Tértület: T
- $T = R^2 \cdot \pi = \left(\frac{D}{2}\right)^2 \cdot \pi = \frac{D^2}{4} \cdot \pi$

Körcikk

- Ívhossz: i
- $i = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot K = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2 \cdot R \cdot \pi = \frac{\alpha}{180^\circ} \cdot R \cdot \pi$
- Körcikk: T_{KC}
- $T_{KC} = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot T = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot R^2 \cdot \pi$
- $T_{KC} = \frac{i \cdot R}{2}$

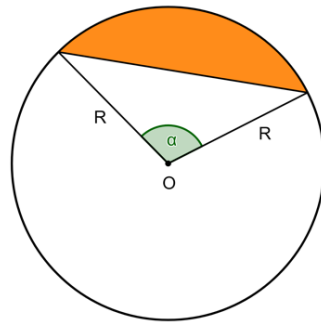

Körszelet

- Körszelet: T_{KSZ}
- $T_{KSZ} = T_{KC} - T_{\Delta} = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot R^2 \cdot \pi - \frac{R^2 \cdot \sin \alpha}{2}$

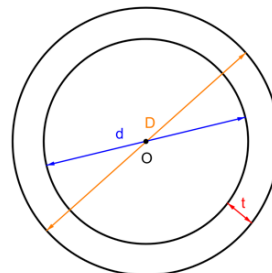
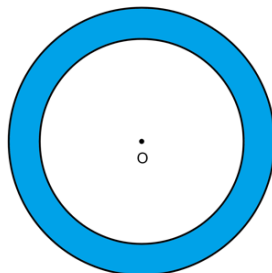
Ha ismert két oldal és az általuk bezárt szög:

$$T = \frac{a \cdot b \cdot \sin \gamma}{2}$$

Körgyűrű

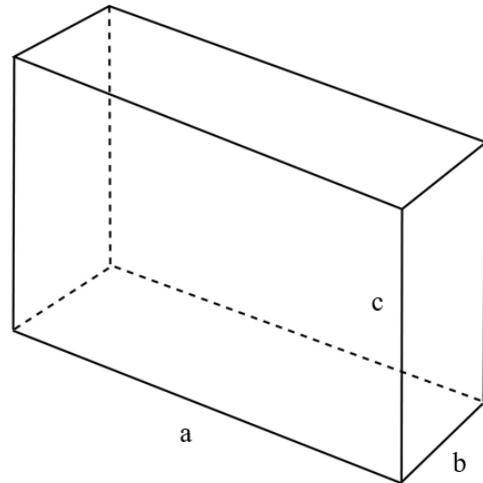
- Körgyűrű: T_{KGY}
- T_{GY} (átmérő) $= T_N - T_K = \frac{D^2}{4} \cdot \pi - \frac{d^2}{4} \cdot \pi = \frac{D^2 - d^2}{4} \cdot \pi$
- T_{GY} (sugár) $= R^2 \cdot \pi - r^2 \cdot \pi = (R^2 - r^2) \cdot \pi$
- Nagy kör átmérője: D
- Kis kör átmérője: d
- Falvastagság: t
- $t = \frac{D-d}{2} = R - r$
- $T_{GY} \neq t^2 \cdot \pi$!!!!

Térgeometria

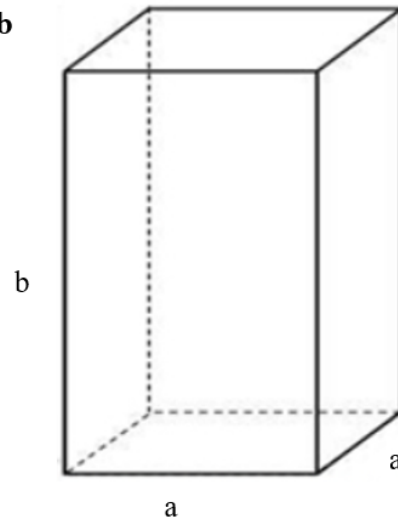
Téglatest

- **Felszín (A):**
- 3-féle oldal, minden oldalból 2 db (egymással szemben)
- Alsó és felső lapok területe: $a \cdot b$
- Jobb és bal lapok területe: $b \cdot c$
- Szemközti és hátsó lapok területe: $a \cdot c$
- $A = 2 \cdot a \cdot b + 2 \cdot b \cdot c + 2 \cdot a \cdot c = 2 \cdot (a \cdot b + b \cdot c + a \cdot c)$
- **Térfogat (V):**
- $V = a \cdot b \cdot c$

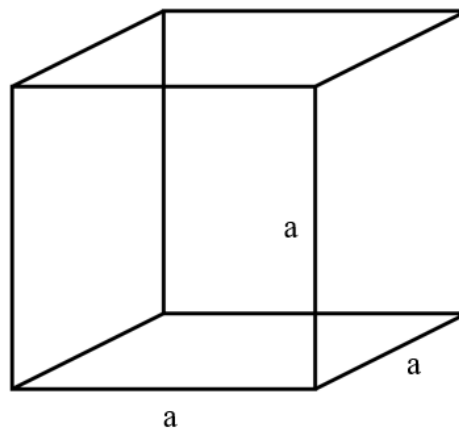
Négyzet alapú téglatest a.k.a. Négyzet alapú hasáb

- **Felszín (A):**
- 2-féle oldal → Alaplap 2 db, Oldallap 4 db
- Alaplapok területe: $a \cdot a = a^2$
- Oldallapok területe: $a \cdot b$
- $A = 2 \cdot a^2 + 4 \cdot a \cdot b$
- **Térfogat (V):**
- $V = a \cdot a \cdot b = a^2 \cdot b$

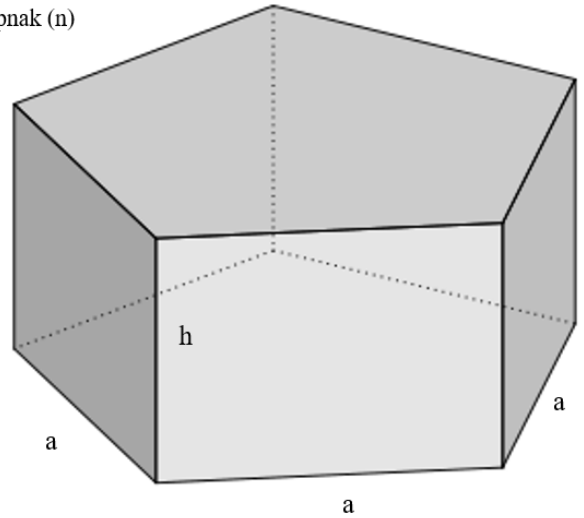
Kocka

- **Felszín (A):**
- 1-féle oldal → 6 db
- Lapok területe: $a \cdot a = a^2$
- $A = 6 \cdot a^2$
- **Térfogat (V):**
- $V = a \cdot a \cdot a = a^3$

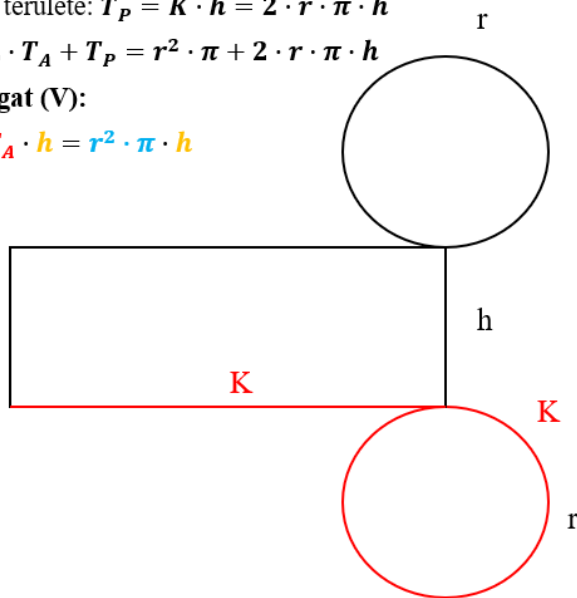
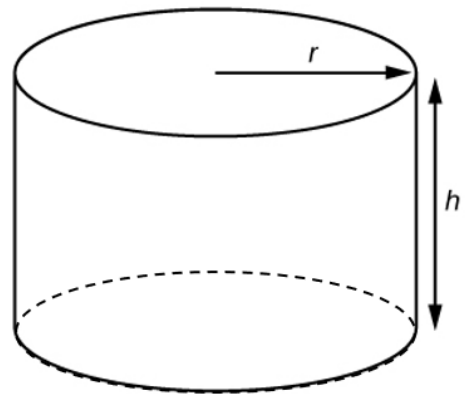
Hasáb

- Elnevezés: Alaptól függ (Háromszög alapú hasáb, Ötszög alapú hasáb, Hatszög alapú hasáb stb.)
- **Felzín (A):**
- 2-féle oldal → 2 db Alaplap, annyi oldallap, ahány csúcsa van az alaplapnak (n)
- Alaplapok területe: T_A
- Oldallapok területe: $T_O = a \cdot h$
- Palást: Oldallapok területének összege → $T_P = n \cdot T_O$
- $A = 2 \cdot T_A + T_P$
- **Térfogat (V):**
- $V = T_A \cdot h$

Henger

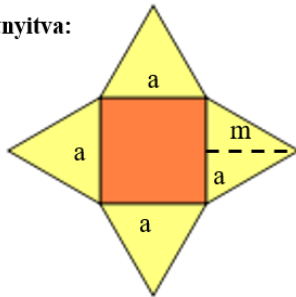
- Alapja: Kör
- **Felzín (A):**
- Alaplapok területe: $T_A = r^2 \cdot \pi \left(= \frac{d^2}{4} \cdot \pi \right)$
- Palást területe: $T_P = K \cdot h = 2 \cdot r \cdot \pi \cdot h$
- $A = 2 \cdot T_A + T_P = r^2 \cdot \pi + 2 \cdot r \cdot \pi \cdot h$
- **Térfogat (V):**
- $V = T_A \cdot h = r^2 \cdot \pi \cdot h$

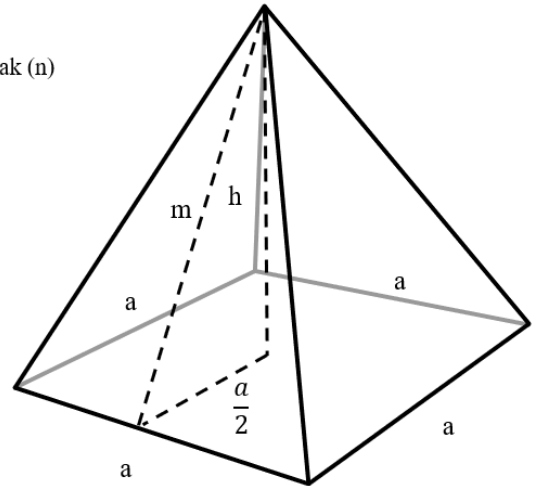
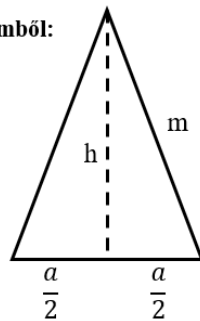
Gúla

- Elnevezés: Alaptól függ (Háromszög alapú gúla, Négyzet alapú gúla stb.)
- **Felszín (A):**
- 2-féle oldal → 1 db Alaplap, annyi oldallap, ahány csúcsa van az alaplapnak (n)
- Alaplap területe: T_A
- Oldallapok területe: $T_O = \frac{a \cdot m}{2}$
- Palást: Oldallapok területének összege → $T_P = n \cdot T_O$
- $A = 2 \cdot T_A + T_P$
- **Térfogat (V):**
- $V = \frac{T_A \cdot h}{3}$

Szétnyitva:

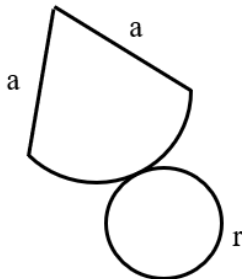
Szemből:

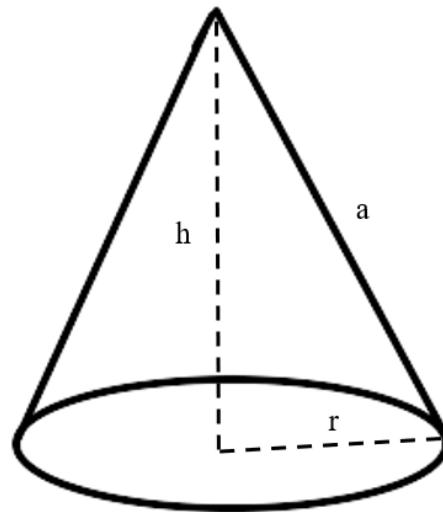
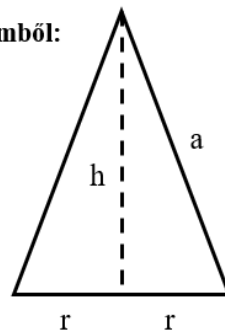
Kúp

- **Felszín (A):**
- 2-féle oldal → 1 db Alaplap, 1 db palást
- a: alkotó
- Alaplap területe: $T_A = r^2 \cdot \pi$
- Palást: $T_P = \frac{r \cdot a}{2} = \frac{r \cdot a}{2} = \frac{r \cdot \pi \cdot a}{2} = r \cdot \pi \cdot a$
- $A = T_A + T_P = r^2 \cdot \pi + r \cdot \pi \cdot a$
- **Térfogat (V):**
- $V = \frac{T_A \cdot h}{3}$

Szétnyitva:

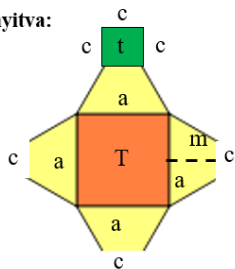
Szemből:

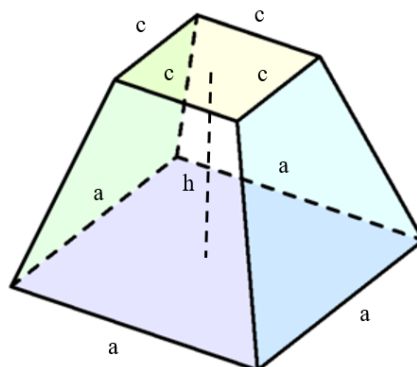
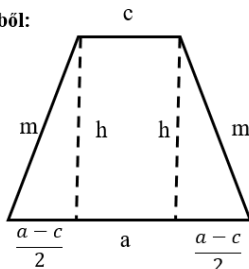
Csonkagúla

- **Felszín (A):**
- 3-féle oldal → 1 db Nagy alaplap, 1 db Kis alaplap, annyi oldallap, ahány csúcsa van az alaplapnak (n)
- Nagy alaplap területe: T
- Kis alaplap területe: t
- Oldallapok területe: $T_o = \frac{a+c}{2} \cdot m$
- Palást: Oldallapok területének összege → $T_p = n \cdot T_o$
- $A = T + t + T_p$
- **Térfogat (V):**
- $V = \frac{(T + \sqrt{T \cdot t} + t) \cdot h}{3}$

Szétnyitva:

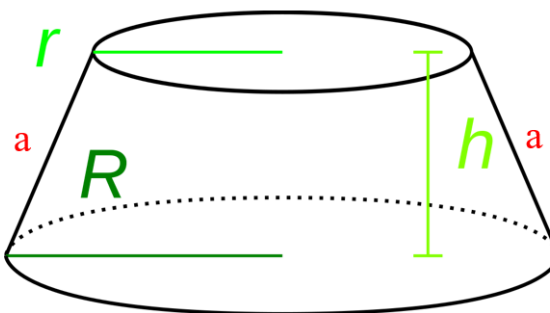

Szemből:

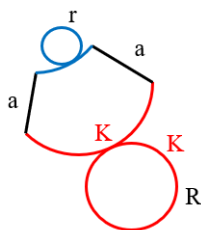

Csonkakúp

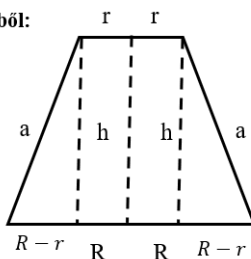
- **Felszín (A):**
- 3-féle oldal → 1 db Nagy alaplap, 1 db Kis alaplap, 1 db palást
- Nagy alaplap területe: $T = R^2 \pi$
- Kis alaplap területe: $t = r^2 \pi$
- Palást: $T_p = (R + r) \cdot a \cdot \pi$
- $A = T + t + T_p = R^2 \pi + r^2 \pi + (R + r) \cdot a \cdot \pi$
- **Térfogat (V):**
- $V = \frac{(R^2 + R \cdot r + r^2) \cdot h \cdot \pi}{3}$

Szétnyitva:

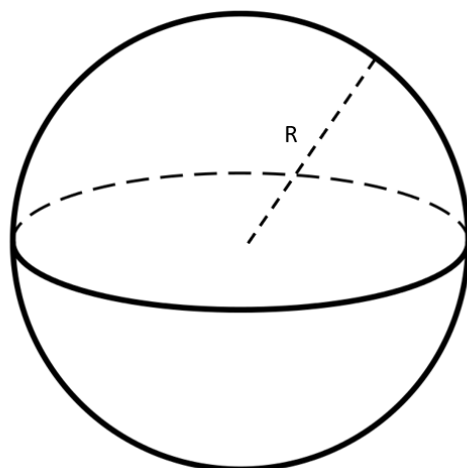

Szemből:

Gömb

- **Felszín (A):**
- $A = 4 \cdot R^2 \cdot \pi$
- **Térfogat (V):**
- $V = \frac{4 \cdot R^3 \cdot \pi}{3}$

Vektorok

Jelölés:

a

$\underline{a}$

$\vec{a}$

Vektorok megadása:

$\underline{a}(2; 1)$

$\underline{a} = (2; 1)$

$\underline{a} = (2\underline{i} + 1\underline{j} + 0\underline{k})$

$\underline{a} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$

$\underline{a} = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix}$

Művelet	Szabály	Példa
Összeadás	$\underline{a} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} b_x \\ b_y \end{bmatrix}$ $\underline{a} + \underline{b} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b_x \\ b_y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_x + b_x \\ a_y + b_y \end{bmatrix}$	$\underline{a} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix}$ $\underline{a} + \underline{b} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 \\ 7 \end{bmatrix}$
Kivonás	$\underline{a} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} b_x \\ b_y \end{bmatrix}$ $\underline{a} - \underline{b} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} b_x \\ b_y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_x - b_x \\ a_y - b_y \end{bmatrix}$ $\underline{b} - \underline{a} = \begin{bmatrix} b_x \\ b_y \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} b_x - a_x \\ b_y - a_y \end{bmatrix}$ $\underline{a} - \underline{b} = -(\underline{b} - \underline{a})$	$\underline{a} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix}$ $\underline{a} - \underline{b} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ -3 \end{bmatrix}$ $\underline{b} - \underline{a} = \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ 3 \end{bmatrix}$

Művelet	Szabály	Példa
Két pont távolsága	$A = \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} B_x \\ B_y \end{bmatrix}$ $AB = \begin{bmatrix} B_x \\ B_y \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} B_x - A_x \\ B_y - A_y \end{bmatrix}$ $BA = \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} B_x \\ B_y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_x - B_x \\ A_y - B_y \end{bmatrix}$ <p>Kétpont távolsága:</p> $ AB = BA = \sqrt{AB_x^2 + AB_y^2}$	$A = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 5 \\ 5 \end{bmatrix}$ $AB = \begin{bmatrix} 5 \\ 5 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 4 \end{bmatrix}$ $BA = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 5 \\ 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 \\ -4 \end{bmatrix}$ <p>Kétpont távolsága:</p> $ AB = \sqrt{3^2 + 4^2} = \sqrt{25} = 5$
Vektor hossza	$\underline{a} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix}$ $ \underline{a} = \sqrt{a_x^2 + a_y^2}$	$\underline{a} = \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \end{bmatrix}$ $ \underline{a} = \sqrt{4^2 + 1^2} = \sqrt{17}$
Skaláris szorzat	$\underline{a} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} b_x \\ b_y \end{bmatrix}$ $\underline{a} \cdot \underline{b} = a_x \cdot b_x + a_y \cdot b_y$	$\underline{a} = \begin{bmatrix} 2 \\ 7 \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} 3 \\ 5 \end{bmatrix}$ $\underline{a} \cdot \underline{b} = 2 \cdot 3 + 7 \cdot 5 = 41$
Két vektor által bezárt szög	$\underline{a} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} b_x \\ b_y \end{bmatrix}$ $\underline{a} \cdot \underline{b} = a_x \cdot b_x + a_y \cdot b_y$ $ \underline{a} = \sqrt{a_x^2 + a_y^2}$ $ \underline{b} = \sqrt{b_x^2 + b_y^2}$ <p>Képlet:</p> $\underline{a} \cdot \underline{b} = \underline{a} \cdot \underline{b} \cdot \cos \alpha$ <p>Rendezés $\cos \alpha$-ra</p> <p>Ha a skaláris szorzat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozitív $\rightarrow 0^\circ < \alpha < 90^\circ$ • 0 $\rightarrow \alpha = 90^\circ$ <p>Negatív $\rightarrow 90^\circ < \alpha < 180^\circ$</p>	$\underline{a} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} -3 \\ 2 \end{bmatrix}$ $\underline{a} \cdot \underline{b} = 3 \cdot (-3) + 1 \cdot 2 = -7$ $ \underline{a} = \sqrt{3^2 + 1^2} = \sqrt{10}$ $ \underline{b} = \sqrt{(-3)^2 + 2^2} = \sqrt{13}$ <p>Képlet:</p> $\underline{a} \cdot \underline{b} = \underline{a} \cdot \underline{b} \cdot \cos \alpha$ $-7 = \sqrt{10} \cdot \sqrt{13} \cdot \cos \alpha$ $\frac{-7}{\sqrt{130}} = \cos \alpha$ $-0,614 = \cos \alpha$ $127,875^\circ = \alpha$
Felezőpont	$A = \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} B_x \\ B_y \end{bmatrix}$ $F_x = \frac{A_x + B_x}{2}$ $F_y = \frac{A_y + B_y}{2}$	$A = \begin{bmatrix} 5 \\ -1 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 3 \\ 3 \end{bmatrix}$ $F_x = \frac{5 + 3}{2} = \frac{8}{2} = 4$ $F_y = \frac{-1 + 3}{2} = \frac{2}{2} = 1$ $F = \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \end{bmatrix}$

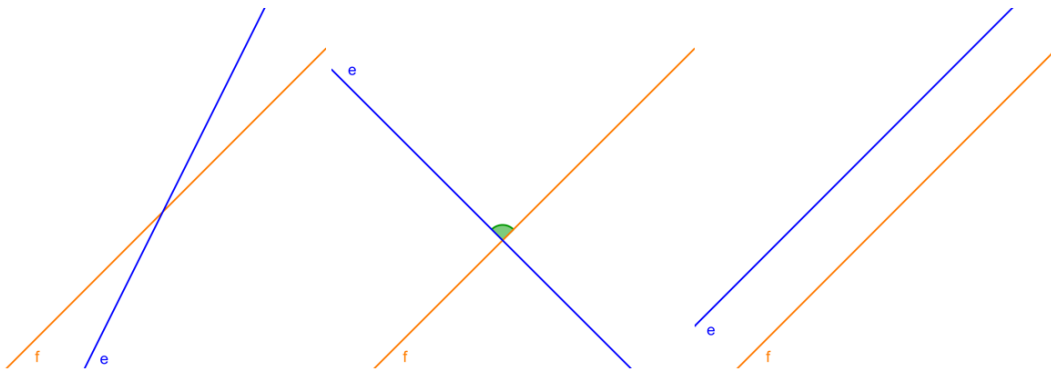
Művelet	Szabály	Példa
Harmadolópont	$A = \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} B_x \\ B_y \end{bmatrix}$ <p>A-hoz közelebbi:</p> $H_{1x} = \frac{2 \cdot A_x + B_x}{3}$ $H_{1y} = \frac{2 \cdot A_y + B_y}{3}$ <p>B-hez közelebbi:</p> $H_{2x} = \frac{A_x + 2 \cdot B_x}{3}$ $H_{2y} = \frac{A_y + 2 \cdot B_y}{3}$	$A = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 4 \\ 5 \end{bmatrix}$ <p>A-hoz közelebbi:</p> $H_{1x} = \frac{2 \cdot 1 + 4}{3} = \frac{6}{3} = 2$ $H_{1y} = \frac{2 \cdot 2 + 5}{3} = \frac{9}{3} = 3$ <p>B-hez közelebbi:</p> $H_{2x} = \frac{1 + 2 \cdot 4}{3} = \frac{9}{3} = 3$ $H_{2y} = \frac{2 + 2 \cdot 5}{3} = \frac{12}{3} = 4$ $H_1 = \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix}, \quad H_2 = \begin{bmatrix} 3 \\ 4 \end{bmatrix}$
n-edelő pont	$A = \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} B_x \\ B_y \end{bmatrix}$ <p>A-hoz közelebbi:</p> $T_{1x} = \frac{(n-1) \cdot A_x + B_x}{n}$ $T_{1y} = \frac{(n-1) \cdot A_y + B_y}{n}$ <p>B-hez közelebbi:</p> $T_{2x} = \frac{A_x + (n-1) \cdot B_x}{n}$ $T_{2y} = \frac{A_y + (n-1) \cdot B_y}{n}$	$A = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 8 \\ 2 \end{bmatrix}$ <p>5-ödölő pont</p> <p>A-hoz közelebbi:</p> $T_{1x} = \frac{4 \cdot 3 + 8}{5} = 4$ $T_{1y} = \frac{4 \cdot 2 + 2}{5} = 2$ <p>B-hez közelebbi:</p> $T_{2x} = \frac{1 + 4 \cdot 8}{5} = \frac{33}{5}$ $T_{2y} = \frac{2 + 4 \cdot 2}{5} = 2$
Súlypont	$A = \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} B_x \\ B_y \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} C_x \\ C_y \end{bmatrix}$ $S_x = \frac{A_x + B_x + C_x}{3}$ $S_y = \frac{A_y + B_y + C_y}{3}$ $S = \begin{bmatrix} S_x \\ S_y \end{bmatrix}$	$A = \begin{bmatrix} -2 \\ 4 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 \\ 5 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 4 \\ -3 \end{bmatrix}$ $S_x = \frac{-2 + 1 + 4}{3} = \frac{3}{3} = 1$ $S_y = \frac{4 + 5 + (-3)}{3} = \frac{6}{3} = 2$ $S = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$

Egyenes egyenlete

Művelet	Szabály	Példa
Irányvektor	$\underline{a} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_1 = \begin{bmatrix} \mathbf{a}_x \\ \mathbf{a}_y \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_2 = \begin{bmatrix} -\mathbf{a}_x \\ -\mathbf{a}_y \end{bmatrix}$	$\underline{a} = \begin{bmatrix} 5 \\ 2 \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_1 = \begin{bmatrix} 5 \\ 2 \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_2 = \begin{bmatrix} -5 \\ -2 \end{bmatrix}$
Irányvektor 2 pontból	$A = \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \end{bmatrix}$ $B = \begin{bmatrix} B_x \\ B_y \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_1 = \overrightarrow{AB} = \begin{bmatrix} B_x \\ B_y \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} B_x - A_x \\ B_y - A_y \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_2 = \overrightarrow{BA} = \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} B_x \\ B_y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_x - B_x \\ A_y - B_y \end{bmatrix}$	$A = \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \end{bmatrix}$ $B = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_1 = \overrightarrow{AB} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_2 = \overrightarrow{BA} = \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix}$
Merekség	$\underline{a} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_1 = \begin{bmatrix} \mathbf{a}_x \\ \mathbf{a}_y \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_2 = \begin{bmatrix} -\mathbf{a}_x \\ -\mathbf{a}_y \end{bmatrix}$ $m = \frac{v_y}{v_x}$	$\underline{a} = \begin{bmatrix} 5 \\ 2 \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_1 = \begin{bmatrix} 5 \\ 2 \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_2 = \begin{bmatrix} -5 \\ -2 \end{bmatrix}$ $m = \frac{2}{5}$
Normálvektor	$\underline{a} = \begin{bmatrix} a_x \\ a_y \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_1 = \begin{bmatrix} \mathbf{a}_x \\ \mathbf{a}_y \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_2 = \begin{bmatrix} -\mathbf{a}_x \\ -\mathbf{a}_y \end{bmatrix}$ $\mathbf{n}_1 = \begin{bmatrix} \mathbf{v}_y \\ -\mathbf{v}_x \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{a}_y \\ -\mathbf{a}_x \end{bmatrix}$ $\mathbf{n}_2 = \begin{bmatrix} -\mathbf{v}_y \\ \mathbf{v}_x \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\mathbf{a}_y \\ \mathbf{a}_x \end{bmatrix}$	$\underline{a} = \begin{bmatrix} 5 \\ 2 \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_1 = \begin{bmatrix} 5 \\ 2 \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_2 = \begin{bmatrix} -5 \\ -2 \end{bmatrix}$ $\mathbf{n}_1 = \begin{bmatrix} \mathbf{v}_y \\ -\mathbf{v}_x \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ -5 \end{bmatrix}$ $\mathbf{n}_2 = \begin{bmatrix} -\mathbf{v}_y \\ \mathbf{v}_x \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 \\ 5 \end{bmatrix}$

Művelet	Szabály	Példa
Egyenes egyenlete	$\mathbf{n} = \begin{bmatrix} n_x \\ n_y \end{bmatrix}$ $\mathbf{P} = \begin{bmatrix} x_0 \\ y_0 \end{bmatrix}$ <p>P olyan pont, ami rajta van az egyenesen.</p> <p>Egyenes egyenlete:</p> $n_x \cdot x + n_y \cdot y = n_x \cdot x_0 + n_y \cdot y_0$	$\mathbf{n} = \begin{bmatrix} 5 \\ 1 \end{bmatrix}$ $\mathbf{P} = \begin{bmatrix} -3 \\ 2 \end{bmatrix}$ <p>Egyenes egyenlete:</p> $5 \cdot x + 1 \cdot y = 5 \cdot (-3) + 1 \cdot 2$ $5x + y = -15 + 2$ $5x + y = -13$
Két egyenes metszéspontja	$e1: \quad x + y = 3$ $e2: \quad 2x + 3y = 4$ <p>Egyenletrendszerként oldjuk meg.</p>	

Két egyenes viszonya

Metszik egymást → 1 metszéspont

$$m_e \neq m_f$$

$$v_e \neq v_f$$

$$n_e \neq n_f$$

Egymásra merőlegesek → 1 metszéspont

$$m_e \neq m_f$$

$$v_e = n_f$$

$$n_e = v_f$$

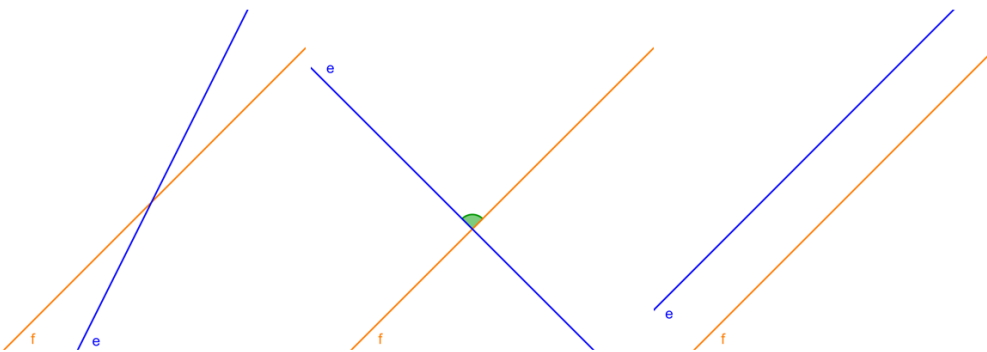
Párhuzamosak → 0 metszéspont

$$m_e = m_f$$

$$v_e = v_f$$

$$n_e = n_f$$

Két egyenes távolsága

Metszik egymást → 1 metszéspont

Nem számolunk távolságot

Egymásra merőlegesek → 1 metszéspont

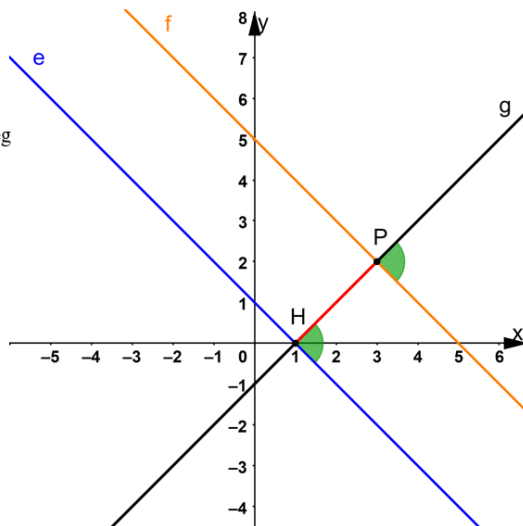
Nem számolunk távolságot

Párhuzamosak → 0 metszéspont

Csak itt számolunk távolságot

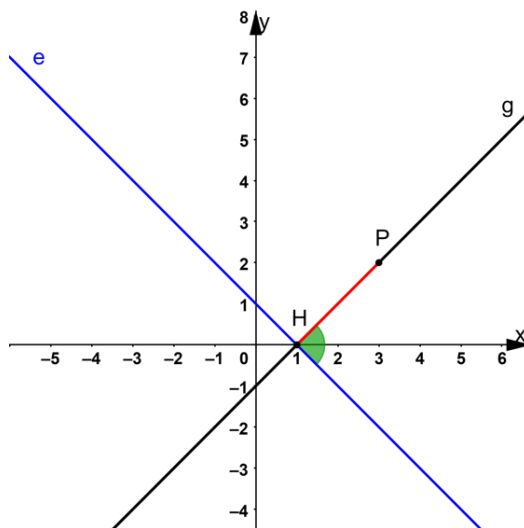
Két egyenes távolsága

- Felvesszünk egy tetszőleges pontot az egyik egyenesen (P)
- Merőlegest állítunk erre a pontra, így megkapjuk g egyenletét
- e és g egyenesek metszéspontja lesz H
- A két egyenes távolsága H és P pontok távolságával egyezik meg

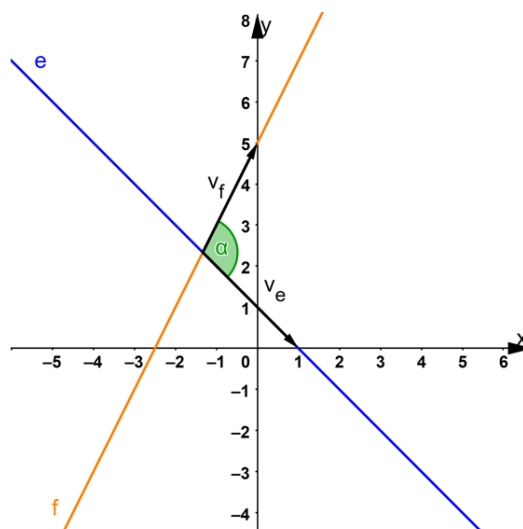
Pont és egyenes távolsága

- Ugyanaz, mint egyenes és egyenes távolsága, csak elején nem kell pontot felvenni
- Merőlegest állítunk erre a pontra, így megkapjuk g egyenletét
- e és g egyenesek metszéspontja lesz H
- A pont és egyenes távolsága H és P pontok távolságával egyezik meg

Két egyenes hajlásszöge

- Két egyenes által bezárt szög kiszámítását visszavezethetjük két vektor által bezárt szöghöz: $\underline{a} \cdot \underline{b} = |\underline{a}| \cdot |\underline{b}| \cdot \cos \alpha$
- $\underline{v}_e \cdot \underline{v}_f = |\underline{v}_e| \cdot |\underline{v}_f| \cdot \cos \alpha$
- $\underline{n}_e \cdot \underline{n}_f = |\underline{n}_e| \cdot |\underline{n}_f| \cdot \cos \alpha$

Oszthatóság

Egy szám osztható:

- 2-vel: Ha páros (utolsó számjegye 0 vagy 2 vagy 4 vagy 6 vagy 8).
- 3-mal: Ha számjegyeinek összege osztható 3-mal.
- 4-gyel: Ha az utolsó két számjegyből képzett kétjegyű szám osztható 4-gyel.
- 5-tel: Ha az utolsó számjegye 0 vagy 5.
- 6-tal: Ha az osztható 2-vel és 3-mal is → Páros (utolsó számjegye 0 vagy 2 vagy 4 vagy 6 vagy 8) és számjegyeinek összege osztható 3-mal. Mind a két feltételnek teljesülnie kell, nem elég, ha csak 2-vel osztható, de 3-mal nem, vagy fordítva. Először mindig a 2-vel való oszthatóságot nézzük meg, mert az ránézésre látszik, ha nem páros a 3-mal való oszthatóságot felesleges megvizsgálnunk.
- 7-tel: Van rá szabály, de nagyon macerás, itt írásban lehet megnézni, hogy osztható-e 7-tel.
- 8-cal: Ha az utolsó három számjegyből képzett háromjegyű szám osztható 8-cal.
- 9-cel: Ha számjegyeinek összege osztható 9-cel.
- 10-zel: Ha az utolsó számjegye 0.

További oszthatóságok szorzatként jönnek ki:

- 12-vel: Ha osztható 3-mal és 4-gyel.
- 14-gyel: Ha osztható 2-vel és 7-tel.
- 15-tel: Ha osztható 3-mal és 5-tel.
- 18-cal: Ha osztható 2-vel és 9-cel.
- 24-gyel: Ha osztható 3-mal és 8-cal.

Oszthatósági szabályok 40-ig: [Google](#) → Oszthatósági szabályok

Számtani sorozat

a_1 – első tag

d – differencia, különbség

$$a_n = a_1 + (n - 1) \cdot d$$

a_n – n . tag

$$a_5 = a_1 + 4 \cdot d$$

$$S_n = \frac{(2a_1 + (n - 1) \cdot d) \cdot n}{2} = \frac{(a_1 + a_n) \cdot n}{2}$$

S_n – az első n tag összege

$$S_5 = a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5$$

Mértani sorozat

a_1 – első tag

q – kvóciens, hányados

$$a_n = a_1 \cdot q^{n-1}$$

a_n – n . tag

$$a_3 = a_1 \cdot q^2$$

$$S_n = a_1 \cdot \frac{q^n - 1}{q - 1}$$

S_n – az első n tag összege

$$S_5 = a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5$$